PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Roźwienica

Marcin Podlodowski

Roźwienica, grudzień 2016

Spis treści

1 Wstęp ... 4
1.1 Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania ... 4
1.2 Zakres merytoryczny prognozy ... 4
1.3 Cel sporządzenia prognozy ... 5
1.4 Metodyka i forma opracowania prognozy ... 5
2 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska ... 6
2.1 Położenie administracyjne ... 6
2.2 Położenie fizyczno-geograficzne ... 6
2.3 Użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem suikzp ... 7
2.4 Budowa geologiczna i surowce mineralne ... 8
2.5 Rzeźba terenu ... 10
2.6 Wody podziemne i powierzchniowe ... 11
2.6.1 Wody podziemne ... 11
2.6.2 Wody powierzchniowe ... 13
2.7 Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego ... 14
2.8 Gleby ... 15
2.9 Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna ... 15
2.10 Walory krajobrazowe i kulturowe ... 16
2.11 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne ... 17
2.12 Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych ... 19
3 Informacje o zawartości, głównych celach suikzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami ... 34
3.1 Zakres terytorialny projektu zmiany suikzp ... 34
3.2 Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie zmiany suikzp ... 34
3.3 Powiązania projektu zmiany suikzp z innymi dokumentami ... 38
4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ... 41
5 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji zmiany suikzp ... 41
6 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. ... 42
7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu zmiany suikzp ... 42
8 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu zmiany suikzp ... 44
8.1 Powierzchnia ziemi i gleby ... 45
8.2 Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne. ... 45
8.3 Wody podziemne i powierzchniowe ... 46
8.4 Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej ... 47
8.5 Krajobraz ... 48
8.6 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne ... 49
8.7 Zdrowie i warunki życia ludzi ... 49
8.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii ... 50
8.9 Zabytki i dobra materialne ... 50
8.10 Oddziaływania transgraniczne ... 50

8.11 Diagnoza relacji pomiędzy skutkami ustaleń projektu zmiany suikzp a stanem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego 51

9 Propozycje innych niż w projekcie zmiany suikzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko 58

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany suikzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania 58

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym 59

12 Wykaz materiałów źródłowych 62

13 Spis Rysunków 63

1 Wstęp

1.1 Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko są ustalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Roźwienica, zgodnie z podjętą uchwałą nr 37/V/2015 Rady Gminy w Roźwienicy z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Roźwienica.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.). Organ administracji opracowujący projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko i przedkłada go instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu dokumentu a także jest on przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję rady gminy w sprawie jego uchwalenia.

Ramy prawne stanowią także dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L197 z dnia 21 lipca 2001 r.), tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 2003 r.),
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.).

1.2 Zakres merytoryczny prognozy

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j., Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.) wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOŚ.411.1.67.2015.BK-4 z dnia 30 czerwca 2015 r. (data wpływu 01 lipca 2015 r.)

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarosławiu – pismo znak: PSNZ4612-1-1/15 z dnia 23 czerwca 2015 r. (data wpływu 25 czerwca 2015 r.)

1.3 Cel sporządzenia prognozy

Prognoza obejmuje ocenę najbardziej prawdopodobnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą być skutkiem dyspozycji przestrzennych, zawartych w ustaleniach analizowanego projektu zmiany suikzp. Prognoza opracowywana jest równocześnie z projektem zminy suikzp w celu próby wskazania najkorzystniejszych rozwiązań dla funkcjonowania środowiska oraz eliminacji tych zapisów, które mogłyby wywołać negatywne skutki dla przyrody, a zwłaszcza zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców. Celem prognozy jest również pełna informacja dla podmiotów zmiany studium, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i samorządów o skutkach przyjętej polityki przestrzennej dla środowiska przyrodniczego.

1.4 Metodyka i forma opracowania prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona równolegle z pracami związanymi z projektem zmiany suikzp, w celu umożliwienia ewentualnych korekt w tym projekcie. Zakres tematyczny i problemowy opracowania dostosowany został do uwarunkowań środowiskowych. Analizowane były archiwalne materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne, projektowe, studialne, dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczne, opracowanie ekofizjograficzne, rejestry zabytków i ewidencje dóbr kultury oraz obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rozeznano i scharakteryzowano ukształtowanie terenu i budowę geologiczną, warunki gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, gleby, faunę i florę, obszary prawnie chronione oraz stan jakości poszczególnych komponentów środowiska i stopień ich degradacji. Powyższe komponenty poddano ocenie pod kątem ewentualnych zmian, wynikających z przyjętych rozwiązań zagospodarowania poszczególnych terenów w projekcie zmiany suikzp przy zastosowaniu analiz porównawczych i powiązań przyczynowo – skutkowych. Posłużono się również metodami: indukcyjno-opisową, analogii środowiskowych oraz analiz kartograficznych. Zaproponowano działania i przedsięwzięcia zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu proponowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze.

Oceny i analizy uwarunkowane były jakością i skalą materiałów źródłowych oraz danymi udostępnianymi przez stosowne instytucje.

Przy opracowaniu poszczególnych zagadnień środowiska przyjęto ustawowe definicje podstawowych pojęć podane w przepisach odrębnych.

Opracowanie składa się z dwóch części:

1) Opisowej - ilustrowanej fotografiami wraz z tematycznymi mapkami w postaci schematów (spis zamieszczony na końcu tekstu),
2) Kartograficznej - w postaci rysunku projektu zmiany suikzp z naniesionymi elementami prognozy oddziaływania na środowisko.

2 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

W rozdziale dokonano krótkiej charakterystyki środowiska terenu będącego przedmiotem zmiany suikzp, a w szczególności rozpoznaniu pod względem budowy geologicznej i rzeźby, warunków hydrologicznych, klimatycznych, gleb, bioróżnorodności fauny i flory, zasobów krajobrazowych oraz obecnego sposobu użytkowania terenów objętych opracowaniem zmiany suikzp.

2.1 Położenie administracyjne

Gmina Rożwienica leży we wschodniej części województwa podkarpackiego, w południowej części powiatu jarosławskiego. Odległość od Rzeszowa wynosi ok. 50 km. Graniczy z gminami Pawłosiów, Pruchnik, Chłopice w powiecie jarosławskim, z gminą Krzywcza w powiecie przemyskim i gminą Zarzecze w powiecie przeworskim.

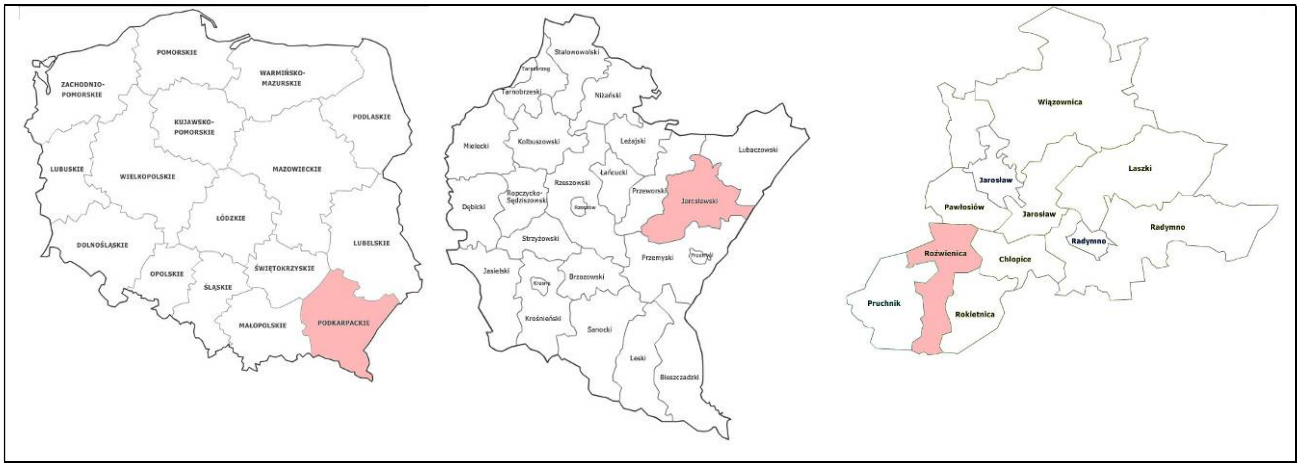

Ryc. 1. Położenie administracyjne analizowanego terenu
źródło: http://administracja.mac.gov.pl

2.2 Położenie fizyczno-geograficzne

Obszar gminy leży w obrębie dwóch jednostek fizyczno-geograficznych, cechujących się odmiennym charakterem morfologicznym – Karpat fliszowych i Kotliny Sandomierskiej.

Rozpatrując położenie gminy na tle podziału Polski wg Kondrackiego, leży ona w dwóch mezoregionach wchodzących w skład jednostek wyższego rzędu:

Megaregion: Region Karpacki

Prowincja: Karpaty Zachodnie wraz z Podkarpaciem (51)

Podprowincja: Północne Podkarpacie (512)

Makroregion: Kotlina Sandomierska (512.4-5)

Mezoregion: **Podgórze Rzeszowskie (512.52)**

Podprowincja: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)

Makroregion: Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)

Mezoregion: **Pogórze Dynowskie (513.64)**

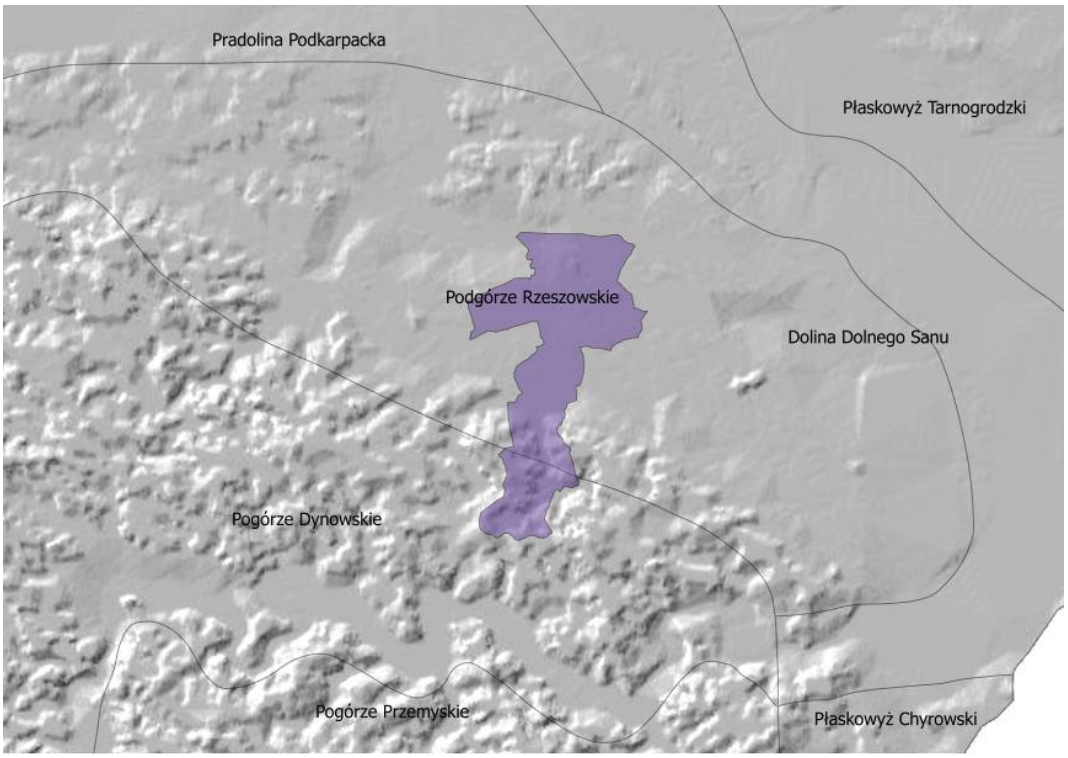

Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Roźwienica
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z geoportal.gov.pl

2.3 Użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem suikzp

Ogólna powierzchnia gminy Roźwienica wynosi 6873,01 ha. Udział użytków rolnych, będący jednym z głównych wskaźników natężenia produkcji rolnej wynosi ok. 71,2% ogólnej powierzchni gminy.

W poszczególnych wsiach gminy udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni jest zróżnicowany i waha się od ok. 31,7 % w Woli Węgierskiej do 97,2% w Bystrowicach.

Następną grupę użytków charakteryzującą się dużym zróżnicowaniem jej udziału w powierzchni ogólnej, w poszczególnych wsiach, są lasy (łącznie z terenami zadrzewionymi i zakrzewionymi). Lasy stanowią średnio 21,7% powierzchni gminy, ale udział ten waha się od zaledwie 1% w Czudowicach do ok. 36,3 % we wsi Roźwienica.

Tereny zurbanizowane zajmują blisko 7,7% powierzchni ogólnej gminy, obejmują głównie tereny zabudowy mieszkaniowej i infrastrukturę komunikacyjną.

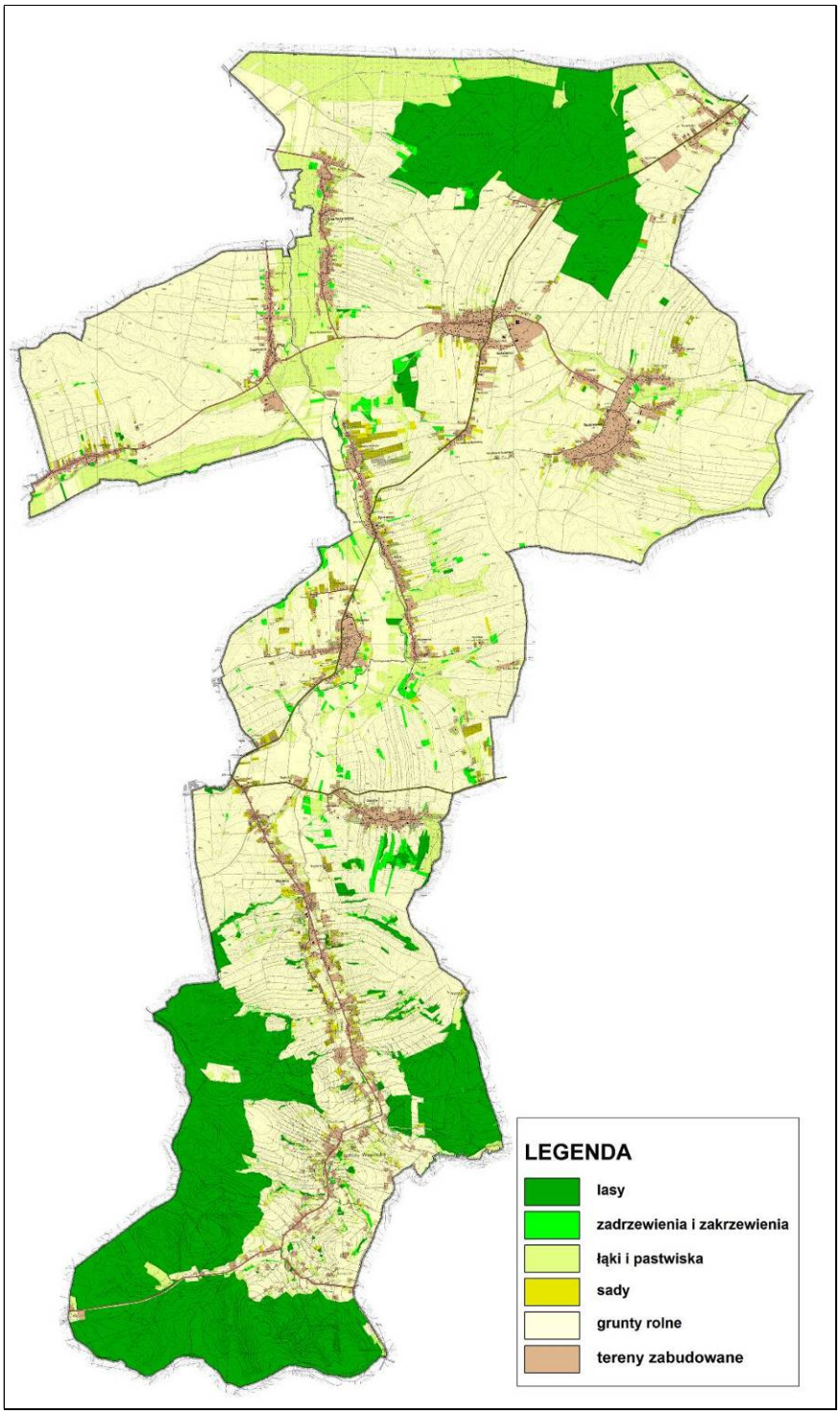

Ryc. 3. Zagospodarowanie terenu w gminie Roźwienica.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Jarosławiu.

2.4 Budowa geologiczna i surowce mineralne

Gmina Roźwienica położona jest na granicy dwóch dużych jednostek strukturalnych: Karpat Zewnętrznych na południu i Zapadliska Przedkarpackiego na północy.

Zapadlisko Przedkarpackie:

Północna część gminy znajduje się w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, obniżenia wypełnionego osadami miocenu u stóp Pogórza. Geneza i rozwój tego obszaru są ściśle związane z procesami kształtowania się Karpat. Obniżenie to wypełnione jest kompleksem skał osadowych (iły, iłowce, łupki, mułowce z soczewkami piasków i piaskowców) o znacznej miąższości od 20-30 m w części północnej do 40 m w części południowej. W obrębie południowej serii osadziły się sole wapniowe i magnezowe, a następnie sól kamienna.

Cały ten obszar pokrywają utwory czwartorzędowe o zmiennej miąższości, mające podstawowe znaczenie dla gromadzenia i przepływu użytkowych wód podziemnych. Wykazują one duże zróżnicowanie, a ich występowanie i miąższość wiążą się głównie z działalnością glacjalną, rzeczną i eoliczną.

Karpaty Zewnętrzne:

Granica głównego nasunięcia karpackiego, zgodnie ze Szczegółową mapą geologiczną Polski arkusz Rokietnica, przebiega na południe od Chorzowa, później przecina w poprzek dolinę rzeki Węgierki a w pobliżu granicy gminy jest przecięta uskokiem, który przesuwa nasunięcie w kierunku południowo-zachodnim. Zróżnicowanie litologiczne oraz charakter zaburzeń są podstawą do wyróżnienia w Karpatach kilku jednostek tektoniczno-facjalnych (płaszczowin). Na badanym terenie występuje jednostka (płaszczowina) skolska. Zbudowana jest z utworów okresu kredy i paleogenu, wykształconych w postaci fliszu zbudowanego z iłowców, mułowców, piaskowców i zlepieńców oraz w mniejszym stopniu również margli, wapieni i skał krzemionkowych.

Na powierzchni Karpat spotyka się głównie skały odporne na wietrzenie takie jak gruboławicowe piaskowce. Utwory fliszowe przykryte są w wielu miejscach osadami czwartorzędowymi – holoceńskimi o niewielkiej kilkunastometrowej miąższości. Są to głównie mułki lessopodobne i lessy ilaste, pokrywy zwietrzelinowe (gliny, mułki, iły z okruchami skał różnej genezy), stokowe, oraz utwory tarasów rzecznych. Miejscami na stokach występują też koluwia.

W obrębie gminy Roźwienica funkcjonuje szereg udokumentowanych złóż surowców naturalnych:

a) **Złoże gazu ziemnego „Mirocin**": dla złoża decyzją Ministra Środowiska Nr DGiKGe-4771-26/48239/11/BG z dnia 04 listopada 2011 r. ustanowiono obszar górniczy i teren górniczy Mirocin-2.
b) **Złoża gazu ziemnego „Rudołowice**": złoże rozpoznane wstępnie
c) **Złoże gazu ziemnego „Przemyśl**": dla złoża decyzją Ministra Środowiska Nr DGK-4771-31/35939/15/BG z dnia 24 września 2015 r. ustanowiono obszar górniczy i teren górniczy Przemyśl-1.

d) **Złoże margli „Węgierka”:** złoże udokumentowane szczegółowo. Dokumentacja geologiczna złoża kruszywa „margle” w kat. C1 zatwierdzona decyzją Starosty Jarosławskiego Nr OLR-IV.6528.10.2012 z dnia 09.01.2013 r. Dla złoża decyzją Starosty Jarosławskiego Nr ŚR-IV-6522.2.2015 z dnia 26 kwietnia 2016 r. ustanowiono obszar górniczy i teren górniczy Węgierka.

2.5 Rzeźba terenu

Orientacyjną granicę pomiędzy północną a południową częścią gminy stanowi droga Tuligłowy-Chorzów-Próchnik. Północną część gminy stanowi pofalowana wysoczyzna lessowa, której wzniesienia poprzecinane są łagodnymi obniżeniami denudacyjnymi i erozyjnymi. Rolnicze użytkowanie terenu sprzyja łagodzeniu form rzeźby i wyrównywaniu inicjalnych form erozyjnych jakie powstają na terenach z pokrywą lessową. Cieki płynące w płaskodennych dolinach są nieproporcjonalnie małe w stosunku do obniżeń dolinnych.

Południowa część gminy odznacza się większymi wysokościami i ostrzej zarysowanymi formami rzeźby. Mniejszy udział obszarów użytkowanych rolniczo sprzyja rozwojowi wąwozów i jarów. Garby Pogórza Dynowskiego w granicach gminy Roźwienica osiągają wysokości 309–380 m. Najwyższym wzniesieniem gminy przy południowej granicy jest góra o wysokości 391 m n.p.m. Doliny cieków w północnej części gminy są szersze niż w części południowej. Na południu rzeźba terenu jest bardziej urozmaicona a wysokości bezwzględne są wyższe. Dolinki potoków spływających ze stoków na południu gminy w większym stopniu niż dolinki potoków płynących na jej północy odznaczają się wciosowym charakterem zwiększając tym samym podatność stoków na rozwój zjawisk osuwiskowych. Spadki terenu w obrębie gminy wahają się od 0° w części północnej i w dolinach rzecznych do ponad 70° w obrębie niektórych stoków w części pogórskiej.

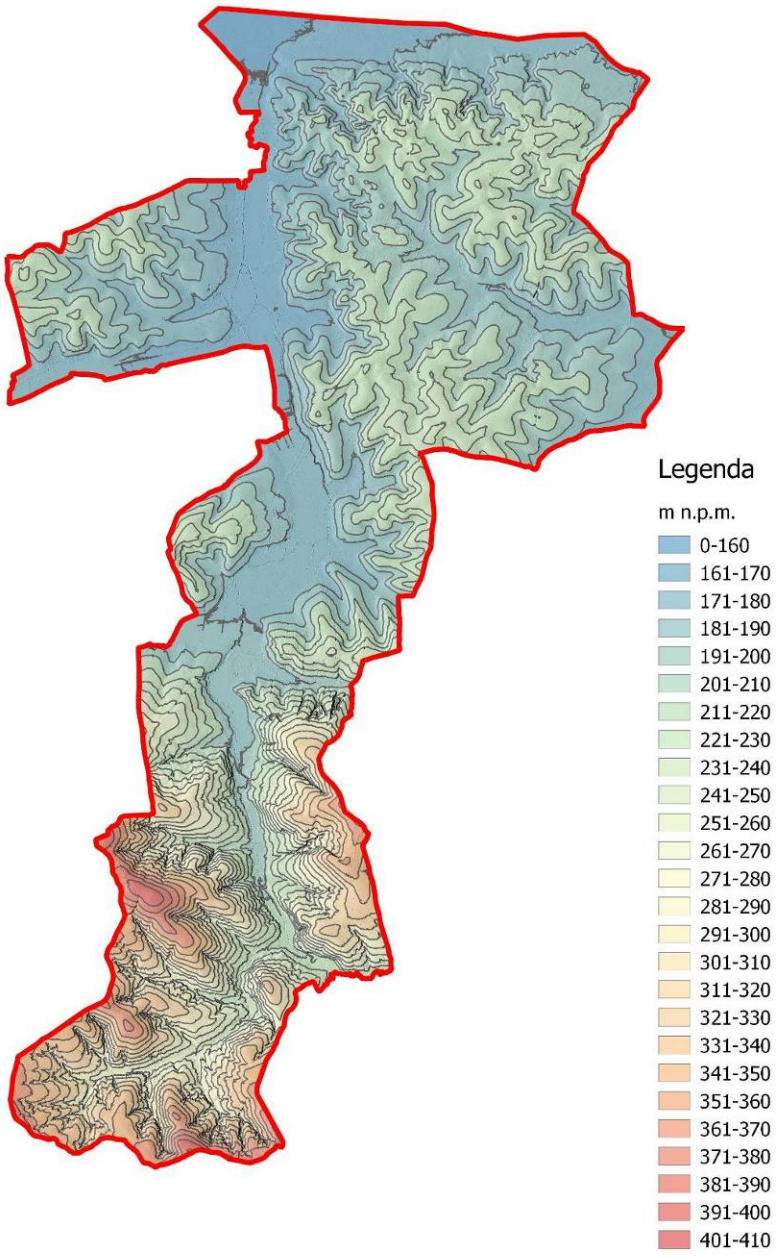

Ryc. 4. Mapa hipsometryczna gminy Roźwienica
źródło: Opracowanie własne na podstawie NMT CODGiK

2.6 Wody podziemne i powierzchniowe

2.6.1 Wody podziemne

Gmina Roźwienica przynależy do dwóch dużych regionów hydrogeologicznych, które zostały wyróżnione zgodnie z podstawowymi jednostkami morfologicznymi.

Subregion Zapadliska Przedkarpackiego

W Kotlinie Sandomierskiej poziomy wodonośne występują przede wszystkim w czwartorzędowych utworach żwirowo-piaszczystych, zalegających doliny rzeczne oraz

gliniasto-piaszczystych osadach akumulacji lodowcowej na wysoczyznach. Struktury wodonośne mają charakter otwarty, są jednopoziomowe. Największe nagromadzenie osadów aluwialnych (20–30 m) występuje w dolinie Wisły oraz ujściowych odcinkach zasilających ją rzek. Swobodne zwierciadło wody – współkształtnie układające się z morfologią terenu – występuje na głębokości od kilku do 5 m, a kierunek odpływu wód podziemnych nawiązuje do naturalnej bazy drenażowej, uwarunkowanej układem sieci hydrograficznej.

Subregion Karpat Zewnętrznych.

Na Pogórzu Karpackim gdzie słabo przepuszczalne utwory powierzchniowe i znaczne spadki terenu utrudniają infiltrację wód opadowych w podłoże, przeważa spływ powierzchniowy, a zasoby wód podziemnych są niewielkie. Utworami wodonośnymi w obrębie Karpat zewnętrznych są zarówno utwory piaszczysto-żwirowe i gliniasto-rumoszowe pokrywy czwartorzędowe, jak i utwory szczelinowe fliszu. Optymalne warunki hydrogeologiczne wiążą się jednak głównie z piaskowcowym fliszem karpackim. Decydującą rolę w krążeniu wód podziemnych i zawodnieniu masywu odgrywa szczelinowatość. W piaskowcach drobno- i średnioziarnistych szczeliny są regularne, prostopadłe lub równoległe do uławicenia, natomiast w piaskowcach gruboławicowych przebieg ich jest nieregularny. Poziomy wodonośne tworzą się tu w trzeciorzędowych utworach fliszowych oraz w pokrywach stokowych. Utwory Karpat fliszowych charakteryzują się słabą wodonośnością. Najczęściej notowane wartości współczynników filtracji, obliczonych na podstawie próbnych pompowań, wynoszą $1x10^{-5}$, $1x10^{-6}$, rzadziej $1x10^{-7}$, a nawet $1x10^{-8}$ m/s. Wartości wyższe, rzędu $1x10^{-4}$ m/s, występują sporadycznie.

Środowisko geograficzne, a zwłaszcza rzeźba oraz budowa geologiczna, nie stwarza dogodnych warunków do infiltracji i retencji wód w podłożu, co sprawia, że przy dużych opadach i znacznym od-pływie zasoby wód podziemnych w Karpatach, a szczególnie na pogórzu, są niewielkie. Warunki te wskutek działalności człowieka ulegają stałemu pogarszaniu, przejawiającemu się w pogłębianiu niżówek i zmniejszaniu przepływów minimalnych, co może doprowadzić do zubożenia zasobów wód podziemnych.

Gmina Roźwienica leży w obrębie następujących Jednolitych Części Wód Podziemnych: Nr 127 (część północna) i Nr 158 (część południowa).

Ocena jakości tych wód, przeprowadzona w 2012 r., pozwoliła zaklasyfikować ich stan jako dobry.

2.6.2 Wody powierzchniowe

Teren gminy należy do dwóch dużych jednostek hydrograficznych, rozdzielonych progiem Karpat.

Region Kotliny Sandomierskiej

Region ten odznacza się znaczną retencją podłoża, zwłaszcza w dolinach rzecznych i pradolinach. Posiada dobrze rozwinięty system wód podziemnych w utworach pokrywowych zalegających na nieprzepuszczalnych iłach trzeciorzędowych. Sieć rzeczną tworzą allochtoniczne rzeki karpackie i autochtoniczne cieki Kotliny. Przeważa odpływ w półroczu zimowym, maksimum występuje w lipcu. Obok znacznej retencji występuje także duży odpływ, spowodowany dostawą wód niesionych głównie przez rzeki karpackie.

Region Karpacki

Charakteryzuje się znacznymi opadami i dużym spływem po mało przepuszczalnych utworach fliszowych. Odpływ stanowi około 35 % sumy opadów. Obszar ten cechuje się mała retencją fliszowego podłoża, znaczną liczbą źródeł o małej wydajności i duża gęstością sieci rzecznej. Rzeki karpackie wykazują znacznie szybszą reakcję na opady atmosferyczne. Średni całkowity odpływ jednostkowy wynosi 8 $l/s \cdot km^2$. Wezbrania są gwałtowne i krótkotrwałe, co dowodzi małej zdolności retencyjnej zlewni. Deszcze ze względu na duże spadki terenu szybko spływają, powodując lokalne podtopienia i powodzie.

Rzeki karpackie charakteryzują się dużą zmiennością stanów wody. Jest to następstwem obfitych, często ulewnych opadów, powodujących gwałtowny przybór wód. Mało przepuszczalne lub nieprzepuszczalne fliszowe podłoże w połączeniu ze zmniejszonym parowaniem w obszarze górskim, powodowanym niższymi temperaturami powietrza, a także znaczne wylesienie ułatwiają szybki spływ wód. Z intensywnymi opadami deszczowymi związane są letnie wezbrania. Natomiast duża ilość opadów stałych oraz długi okres zalegania pokrywy śnieżnej przyczyniają się do powstawania głębokich, długotrwałych niżówek zimowych, charakterystycznych zwłaszcza dla terenu wysokogórskiego.

Mała retencja podłoża powoduje, że niżówki występują również w innych porach roku, np. w jesieni w obszarach średniogórskich i pogórskich, a w przypadku braku opadów również w lecie. Topnienie śniegu w górach, trwające wskutek różnic wysokości i temperatur kilka tygodni, powoduje znaczny, stopniowy przybór wód, ale nie tak duży i nie tak gwałtowny jak w okresie lata. Spływ roztopowy jest wyraźniej zaakcentowany i ma szybszy przebieg w części wschodniej, gdzie przeważająca część obszaru leży w zasięgu piętra umiarkowanie ciepłego.

Przeważa tu, podobnie jak na pozostałym obszarze Karpat, odpływ w miesiącach wiosennych (III-V), zaznacza się jednak wyraźny wzrost odpływu w miesiącach zimowych,

który często, zwłaszcza na pogórzu, przewyższa odpływ w miesiącach letnich. Również odpływ w okresie zimowym (XI-IV) jest większy niż w letnim (V-X). Występują tu często wezbrania wiosenne, rzadziej powodzie wiosenne, oraz powodzie letnie o rozmiarach większych niż wiosenne, lecz o mniejszej częstotliwości niż w makroregionie zachodnim. Obszar gminy Roźwienica położony jest w dorzeczu górnej Wisły i w znaczącej części odwadniany jest przez rzeki Mleczka Wschodnia i Węgierka oraz ich dopływy, leżące w zlewni Wisłoka. Jedynie północno-wschodni fragment gminy odwadniany jest przez Dopływ w Rudołowicach należący do zlewni Sanu.

Gmina Roźwienica leży w obrębie następujących zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: PLRW2000162268869 Serwatówka, PLRW200019226899 Mleczka od Łopuszki do ujścia z Mleczką Wschodnią od Węgierki, PLRW200016225529 Łęg Rokietnicki, PLRW2000162268849 Jodłówka, PLRW2000162268829 Mleczka Wschodnia do Węgierki. Wszystkie JCWP zaklasyfikowano jako: naturalna część wód, zły stan, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu wód.

W 2014 roku przeprowadzono ocenę jakości JCWP PLRW200019226899 Mleczka od Łopuszki do ujścia z Mleczką Wschodnią od Węgierki w znacznie oddalonym od gminy punkcie w Gniewczynie. Ocena wykazała zły stan wód z powodu niskiej oceny elementów biologicznych.

2.7 Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego

Gmina Roźwienica położona jest w obrębie dwóch mezoregionów wg. podziału Kondrackiego. Każdy z nich charakteryzuje się innymi właściwościami fizycznogeograficznymi, które wpływają na warunki klimatyczne. Do czynników kształtujących klimat lokalny należą: wysokość nad poziomem morza, ukształtowanie terenu, szata roślinna, gęstość sieci rzecznej oraz warunki cyrkulacyjne. Według podziału klimatycznego Wosia (1993), gmina leży w Regionie Zamojsko-Przemyskim. W rejonie gminy zdecydowanie przeważają wiatry z kierunków zachodnich: W (ok. 20%), SW (ok. 15%), NW (ok. 10%). Udział wiatrów z kierunku wschodniego E wynosi ok. 15%. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,5^{o}C. Liczba dni z przymrozkami waha się pomiędzy 100 a 150 a dni z pokrywą śnieżną od 80 do 90.

Analizując uwarunkowania topoklimatyczne, w obrębie gminy wyróżnić można następujące tereny:

- tereny bardzo korzystne – charakteryzujące się mezoklimatem stoków i grzbietów na wysokościach od 40-80 do 200-300 m nad dnami dolin (odpowiednik tzw. „ciepłej strefy na stoku”), o wyższych od 2-3 średnich minimalnych temperaturach roku i dłuższym o około 2 miesiące okresie bezprzymrozkowym w stosunku do den dolin,

pozostających najczęściej poza zasięgiem mgieł radialnych, o łagodnych dobowych wahaniach temperatury i wilgotności powietrza, dobrej lub bardzo dobrej naturalnej wentylacji i dobrych lub bardzo dobrych warunkach areosanitarnych.

- tereny korzystne – mezoklimat wysoczyzn, położonych wyżej niż 40 m ponad dnami dolin, o warunkach korzystnych, poza zasięgiem mgieł radiacyjnych i niskich inwersji termicznych, o dłuższym o około 20 dni okresie bezprzymrozkowym i wyższych o około 10°C średnich rocznych temperaturach minimalnych niż w dnach dolinnych. Wentylacja naturalna umiarkowana, warunki aerosanitarne dobre.
- tereny niekorzystne – mezoklimat den dolinnych, o krótkim okresie bezprzymrozkowym o dużych wahaniach temperatury i wilgotności powietrza w czasie doby (w dzień - silnie przegrzewanych i wysuszonych, w nocy – bardzo wilgotnych i silnie wychładzanych), położonych w zasięgu inwersji temperatury i wilgotności powietrza, stanowiących przeważnie zastoisko chłodnego powietrza ze względu na słabą wentylację, warunki areosanitarne bardzo niekorzystne.

2.8 Gleby

W ekosystemach lądowych, zarówno naturalnych, jak i ukształtowanych przez człowieka, gleba jest ogniwem łączącym podłoże geologiczne i ożywioną część ekosystemu. Wiele podstawowych właściwości gleba dziedziczy od skały macierzystej, z której się wytworzyła, ale tempo i kierunek procesów glebotwórczych, a także ekologiczna i użytkowa wartość gleby zależą od wielu innych, równocześnie działających czynników środowiskowych: klimatu, stosunków wodnych, ukształtowania terenu, pokrywającej roślinności oraz działalności człowieka.

Czynnikiem glebotwórczym, który w gminie najsilniej wpływa na zróżnicowanie pokrywy glebowej, jest budowa geologiczna powierzchniowej warstwy litosfery. Gmina Rożwienica charakteryzuje się glebami wytworzonymi z lessów. Są to gleby o korzystnych właściwościach fizyko-chemicznych, pozwalających na uprawę wszystkich gatunków roślin. Są to jedne z lepszych gleb jakie zlokalizowane są na terenie województwa podkarpackiego. Użytki zielone położone w dolinach rzek, są najczęściej użytkami dobrymi i bardzo dobrymi. W południowej części gminy dominują gleby fliszowe.

2.9 Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna

Przyrodnicze komponenty środowiska abiotycznego (biotop) i ich zróżnicowanie przestrzenne, decydują o naturalnej szacie roślinnej i faunie, które tworzą biocenozy zróżnicowane gatunkowo, a tym samym odzwierciedlają bioróżnorodność gatunkową i ekosystemową. Różnorodność biologiczna w krajobrazie jest zjawiskiem bardzo

złożonym, gdyż obejmuje zarówno różnorodność genetyczną, gatunkową jak i różnorodność ekosystemów.

Według geobotanicznego podziału Matuszkiewicza, obszar gminy leży w:

Prowincji: Środkowoeuropejskiej
Podprowincji: Południowobałtyckiej
Dziale: Wyżyn Południowopolskich
Krainie: Kotliny Sandomierskiej
Okręgu: Przemysko-Rzeszowskim
Podokręgu: **Przeworskim**
Prowincji: Karpackiej
Dziale: Wschodniokarpackim
Krainie: Karpat Wschodnich
Okręgu: Pogórza Strzyżowsko-Dynowsko-Przemyskiego
Podokręgu: **Nienadowskim**

Potencjalną roślinność naturalną obszaru gminy stanowiły przede wszystkim eutroficzne lasy liściaste, głównie grąd subkontynentalny odmiana małopolska forma wyżynna a w obszarach wyżej położonych grąd subkontynentalny odmiana małopolska forma podgórska *Tilio-Carpinetum.* W dolinach rzecznych jest to głównie niżowy łęg wiązowo-dębowy *Ficario-Ulmetum.*

Współczesny stan roślinności jest zależny w równym niemal stopniu od czynników ekologicznych jak i od prowadzonej od wieków działalności człowieka. Naturalne zbiorowiska leśne zostały zastąpione przez łąki, uprawy rolne, sady i ogrody przydomowe, co spowodowało wyniszczenie zbiorowisk pierwotnych albo daleko idącą ich degradację. We współczesnej strukturze przestrzennej fitocenoz dominują zbiorowiska synatropijne, związane z gruntami ornymi (segatelne) i terenami zabudowy (ruderalne). Najcenniejszymi składnikami szaty roślinnej są pozostałości ekosystemów leśnych i wtórnie ukształtowane zespoły łąk kośnych i pastwisk.

2.10 Walory krajobrazowe i kulturowe

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z dnia 10 czerwca 2015 r.), wprowadziła do definicję krajobrazu jako postrzeganej przez ludzi przestrzeni, zawierającej elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowanej w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Zmieniona powyższą ustawą, ustawa o ochronie przyrody określa także pojęcie walorów krajobrazowych jako wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi

rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka.

Poza nielicznymi rejonami gminy o charakterze podgórskim, oznaczającymi się wysokimi walorami widokowymi, krajobraz kulturowy został mocno przekształcony przez człowieka. Zmiany te zachodzą od początków ludzkiej działalności na tych terenach a znacząco przyspieszyły w okresie średniowiecza, kiedy istniejące w przeszłości puszcze zostały wycięte a na ich miejsce powstały pola uprawne (Klimek 2006). Zmiana sposobu użytkowania terenu wpłynęła również częściowo na powstanie nowych form rzeźby w wyniku zwiększonej denudacji. Ukształtowanie terenu gminy, zarówno w jej części południowej ale również północnej, pozwala na perspektywiczny wgląd w dalekie plany. Kępy zadrzewień występujące lokalnie wśród łagodnych wzniesień północnej części gminy, podnoszą zróżnicowanie krajobrazu a tym samym jego ocenę. W południowej części gminy mamy do czynienia ze znaczącym zróżnicowaniem rzeźby i szaty roślinnej co również ma wpływ na pozytywną ocenę walorów krajobrazowych.

2.11 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Działalność człowieka powoduje istotne zmiany w tzw. klimacie akustycznym. Jako hałas według przepisów rozumiemy każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określany jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Podstawą prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, art. 112 stwierdza: *„ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany, zapobieganiu ich powstawaniu lub przenikaniu do środowiska”.*

Należy pamiętać, iż prawo ochrony środowiska traktuje hałas jako jedno z zanieczyszczeń środowiska i w związku z tym, poddaje go takim samym zasadom i obowiązkom jak w przypadku innych zanieczyszczeń. Bardzo często problem hałasu jest bagatelizowany, a jednocześnie badania naukowe wykazują, że dla przeciętnego człowieka hałas jest kilkakrotnie bardziej dokuczliwy niż np. zanieczyszczenie powietrza.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 r., poz. 112). Zgodnie z przepisami ww. dokumentu dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów mieszkaniowo-usługowych dopuszczalny poziom dźwięku hałasu drogowego i kolejowego

wynosi 50 dB w porze dziennej i 40 dB w porze nocnej. Dla pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu jest to odpowiednio 55 dB i 45 dB.

Głównym stałym źródłem hałasu w środowisku na obszarze gminy Roźwienica są drogi wojewódzkie nr 880 i 881. Ponadto do zanieczyszczeń akustycznych przyczynia się ruch samochodowy na pozostałych, mniejszych drogach gminnych oraz hałas z sąsiadującej z gminą od północy autostrady A4. Na terenie gminy brak jest większych obiektów przemysłowych emitujących hałas w stopniu stanowiącym istotne zagrożenie dla środowiska. Lokalne uciążliwości stwarzają drobniejsze źródła gospodarcze. W ostatnich latach nasilił się problem uciążliwości akustycznych związanych z funkcjonowaniem działalności usługowej. Dominującym źródłem hałasu są tu najczęściej urządzenia klimatyzacyjno–wentylacyjne zamontowane na zewnątrz budynku, pracujące w cyklu automatycznym, często całodobowo. Praca klimatyzatorów może nie jest zbyt głośna, jednak towarzyszy jej ciągły, jednostajny szum, który z pewnością może być uciążliwy.

Do zanieczyszczeń akustycznych na przedmiotowym obszarze przyczyniają się również maszyny i urządzenia rolnicze, które stanowią lokalne, sezonowe źródła hałasu o natężeniu zwiększającym się w określonych porach roku, głównie latem.

W celu zmniejszenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego opracowano: Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów położonych w pobliżu głównych dróg o obciążeniu ruchem powyżej 3 mln przejazdów rocznie, określony uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr LVIII/1096/14 z dnia 27 października 2014 r. Na terenie gminy dotyczy on drogi wojewódzkiej Nr 880.

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest naturalnym elementem natury i zawsze istniało w środowisku ziemskim. Jednak od początku XX wieku, w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, nieustannie rozwijającymi się technologiami bezprzewodowymi, a także zmianami w stylu pracy i zachowaniach społecznych, środowisko coraz bardziej poddawane jest działaniu pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez sztuczne źródła. Obecnie człowiek pozostaje w nieprzerwanej ekspozycji na oddziaływanie pól elektromagnetycznych o rożnych częstotliwościach, pochodzących od wszelkiego rodzaju urządzeń i instalacji wykorzystywanych w przemyśle, jak i tych powszechnie używanych przez człowieka. Do najważniejszych źródeł promieniowania zaliczyć należy przede wszystkim stacje i linie energetyczne, nadajniki radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z zapisami zawartymi w tym rozporządzeniu dopuszczalne w środowisko

poziomy pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz dla miejsc dostępnych dla ludzi, wynoszą dla składowej elektrycznej 10kV/m, dla składowej magnetycznej 60A/m. Przepisy stanowią ponadto, że na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową natężenie pola elektrycznego nie może przekraczać wartości 1kV/m, a natężenie pola magnetycznego wartości 60A/m.

Badania poziomów pól elektroenergetycznych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Wg danych za 2014 rok na terenie województwa podkarpackiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

2.12 Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych

Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Głównym celem Obszarów Chronionego Krajobrazu jest ochrona terenów o podstawowym znaczeniu dla kształtowania równowagi ekologicznej, zachowanie różnorodności świata przyrody i jego bogactwa, zabezpieczenie obszarów o aktualnym i potencjalnym znaczeniu dla wypoczynku, ochrona charakterystycznych cech rodzimego krajobrazu. Obszary te stanowią ważne drogi wymiany informacji genetycznej niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów. Obszary prawnie chronione warunkują sposób zagospodarowania terenu podporządkowany zaostrzonym rygorom korzystania ze środowiska zgodnie z zakazami zawartymi w Uchwale Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r, zmienionymi uchwałą Nr XXIV/438/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/999/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Obszar, jako jeden z elementów regionalnego systemu wielkoobszarowych form ochrony przyrody, położony jest w południowo - wschodniej części województwa podkarpackiego. Znaczną powierzchnię obszaru porastają lasy liściaste i mieszane o wysokim stopniu naturalności. Na terenie tym zaznacza się wyraźnie rusztowy układ dolin rzecznych i lesistych grzbietów górskich, charakterystycznych dla Karpat Wschodnich. Szczególnie urokliwa jest dolina Sanu.

Teren Obszaru stwarza doskonałe warunki do bytowania wielu gatunków zwierząt. Do najciekawszych gadów należy żmija zygzakowata; ptaków - jastrząb, myszołów, trzmielojad i bocian czarny; ssaków: gronostaj, kuna leśna.

Na terenie gminy Roźwienica znajduje się fragment północnego skraju OCHK, obejmując całą pogórską jej część (Wegierka i Wola Węgierka). Obszar Chronionego Krajobrazu położony na terenie gminy ma charakter leśny.

Obszar chronionego krajobrazu w gminie Roźwienica zajmują 915,8 ha, co stanowi 13,3% całej powierzchni gminy. Zagospodarowanie ich powinno zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych.

Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Przemyślu Nr XX/148/87 z dnia 25 czerwca 1987 r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 8 poz. 92). Obowiązującym dokumentem określającym jego powierzchnię, granice oraz obowiązujące zakazy i nakazy jest aktualnie uchwała Nr XLVIII/999/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r, zmieniona uchwałą Nr XXIV/438/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/999/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

Na terenie Obszaru zakazuje się:

1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
2. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
   a) linii brzegów rzek: Wiar, San, Mleczka Wschodnia, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1a, 1b, 1c, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych
   b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne

z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu 20.11.2010 r.

Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Obszaru.

Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt 5 i 6 nie dotyczą:

1. realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru.

Obszary Natura 2000

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoja Przemyska” - (kod PLH 180012) obejmuje jedyny w Polsce fragment najbardziej wysuniętych na zachód pogórzy Karpat Wschodnich - Pogórza Przemyskiego i niewielkiej części Pogórza Dynowskiego. Obszar o charakterystycznym, rusztowym układzie grzbietów górskich, poprzecinanych równoleżnikowymi dolinami Sanu i Wiaru. W szacie roślinnej dominują lasy zajmujące ponad 70% ogólnej powierzchni obszaru. Przeważa podgórska forma buczyny karpackiej a w wyższych partiach lasy jodłowo-bukowe. Kompleksy leśne poprzecinane są polami uprawnymi oraz łąkami i pastwiskami. Brzegi naturalnie meandrujących rzek porastają

priorytetowe dla UE łęgi. W dolinie Wiaru występują murawy kserotermiczne, przypominające kwietne stepy.

Wartość przyrodnicza i znaczenie

Według Standardowego Formularza Danych (SDF) przedmiotami ochrony jest: − 6 typów siedlisk przyrodniczych − 18 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy siedliskowej, w tym: 4 gatunki ssaków, 3 gatunki płazów, 4 gatunki ryb i 7 gatunków bezkręgowców.

W obrębie siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej dominuje żyzna buczyna karpacka (kod 9130), zajmująca blisko 40% powierzchni obszaru. Znacznie mniejszy areał ma grąd subkontynentalny (9170; ok. 13%) oraz lasy i zarośla łęgowe (91E0; ok. 0,6%).) występujące w dolinach rzek i potoków. Na podstawie najnowszych badań, do grupy zbiorowisk leśnych należy dopisać jaworzyny (9180) – rzadkie siedliska przyrodnicze występujące na stromych wilgotnych stokach. Z siedlisk nieleśnych, znaczną część powierzchni obszaru (ok. 6%) zajmują niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510). Interesująca jest obecność torfowisk alkalicznych (7230) oraz muraw kserotermicznych (6210) – w okolicach wsi Rybotycze i Makowa.

W SDF obszaru ogółem ujętych jest 27 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy siedliskowej, z czego 18 jest wskazanych jako przedmioty ochrony. Według SDF obszar jest ważny dla ochrony dużych drapieżników: wilka *Canis lupus* i rysia *Lynx lynx*, a także dla bobra *Castor fiber* i wydry *Lutra lutra*. Nowsze dane wskazują, że może okazać się ważny także dla niedźwiedzia *Ursus arctos* oraz nietoperzy: mopka *Barbastella barbastellus* i nocka dużego *Myotis myotis*. Herpetofaunę w grupie przedmiotów ochrony reprezentują: traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, traszka karpackia *Triturus montandoni* i kumak górski *Bombina variegata*. Spośród ryb SDF obszaru jako przedmioty ochrony podaje: brzankę *Barbus peloponnesius*, głowacza białopłetwego *Cottus gobio*, kiełba kesslera *Gobio kessleri* oraz minoga strumieniowego *Lampetra planeri*. Z gatunków wymienionych w załączniku II Dyrektywy siedliskowej bytuje tu również boleń *Aspius aspius*, różanka *Rhodeus sericeus amarus* oraz koza złotawa *Sabanejewia aurata*. W grupie bezkręgowców bogaty jest świat motyli. Do gatunków ujętych w SDF jako przedmioty ochrony należą: czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, barczatka kataks Eriogaster catax, krasopani hera *Callimorpha quadripunctaria*, szlakoń szafraniec *Colias myrmidone*. Unikatem na skalę europejską są liczne populacje owadów związanych z lasami o charakterze naturalnym, a dokładnie z obecnością grubych kłód martwego drewna. Są to: zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*, zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus* oraz ponurek Schneidera *Boros schneideri*. Gatunki te nie były dotąd wykazywane w SDF jako znaczące, jednak aktualne rozpoznanie wskazuje że bytujące tu

populacje należą do największych w Polsce. W okolicach górskich strumieni występuje kolejny chrząszcz związany z obecnością martwego drewna (ujęty jako przedmiot ochrony) – Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus.*

Najważniejsze zagrożenia na obszarze ostoi to zaniechanie uprawy roli, wycinanie starych drzewostanów, a także kłusownictwo.

Obecnie trwają prace nad sporządzeniem Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000. Jego głównym celem będzie określenie działań i sformułowanie zapisów pozwalających na skuteczną ochronę siedlisk i gatunków wskazanych jako przedmioty ochrony, wykonane zostaną również ekspertyzy służące uzupełnieniu informacji o obszarze.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest aktem prawa miejscowego jest sporządzany na okres 10 lat, jednak może zostać zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000.

W zasięgu obszaru Natura 2000 znajduje się południowo-wschodnia część gminy o powierzchni 141,1 ha co stanowi ok. 2% powierzchni gminy i równocześnie ok. 0,35% powierzchni całego Obszaru (39656,8 ha).

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Pogórze Przemyskie” - (kod PLH 180001) obejmuje Pogórze Przemyskie oraz niewielkie fragmenty regionów sąsiednich: Pogórza Dynowskiego i Gór Sanocko-Turczańskich. Krajobraz Pogórza Przemyskiego tworzą grzbiety górskie o charakterystycznym, rusztowym układzie, poprzecinane równoleżnikowo dolinami rzek i potoków. Najwyższym wzniesieniem jest Suchy Obycz (618 m n.p.m.). Grzbiety górskie są łagodnie wzniesione i niemal całkowicie zalesione. W niektórych rejonach występują wychodnie i odkrywki skalne. Największe rzeki to San, którego dolina obrzeża omawiany obszar od północy i zachodu, oraz dopływ Sanu – Wiar. W obrębie obszaru znalazły się tereny stosunkowo słabo zaludnione, co jest związane z wysiedleniem po II wojnie światowej części znajdujących się tu wsi. Liczne, stosunkowo szerokie doliny rzek i potoków, w których istniały niegdyś wsie, obecnie są w większości zdziczałe i zarastają krzewami i lasem. Lasy zajmują około 60% ogólnej powierzchni obszaru. Dominują w nich zbiorowiska buczyny karpackiej, a na niżej położonych terenach – grądy. W dolinach rzek i potoków występują lasy łęgowe oraz zbiorowiska olszynki karpackiej. W szerokiej dolinie Sanu, a także innych rzek i potoków występują większe obszary wilgotnych i suchych łąk, a także niewielkie fragmenty torfowisk przejściowych i wysokich. Na odsłoniętych zboczach wzgórz wykształciły się zbiorowiska muraw kserotermicznych.

Wartość przyrodnicza i znaczenie

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 75. Występuje tutaj co najmniej 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Gniazduje ok. 112 gatunków ptaków. W okresie lęgowym Obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, bocian czarny, dzięcioł białogrzbiety, orlik krzykliwy, orzeł przedni, puchacz, puszczyk uralski, trzmielojad, w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały, derkacz, dzięcioł czarny, gąsiorek, muchołówka białoszyja, muchołówka mała.

Pogórze Przemyskie stanowi ważną ostoję lęgową ptaków leśnych, przede wszystkim sów, dzięciołów i muchołówek. Omawiany obszar stanowi jedną z najważniejszych krajowych ostoi lęgowych bociana czarnego *Ciconia nigra* (25–35 par lęgowych, ok. 3% ogólnokrajowej populacji lęgowej), orlika krzykliwego *Aquila pomarina* (30–50 par lęgowych, ok. 2% ogólnokrajowej populacji lęgowej), puszczyka uralskiego *Strix uralensis* (100–150 par lęgowych, ok. 15% ogólnokrajowej populacji lęgowej), dzięcioła białogrzbietego *Dendrocopos leucotos* (50–80 par lęgowych, ponad 10% ogólnokrajowej populacji lęgowej), dzięcioła trójpalczastego *Picoides tridactylus* (30–45 par lęgowych, ponad 7% ogólnokrajowej populacji lęgowej), dzięcioła zielonosiwego *Picus canus* (200–250 par lęgowych, blisko 10% ogólnokrajowej populacji lęgowej), zimorodka *Alcedo atthis* (100–200 par lęgowych, ponad 3% ogólnokrajowej populacji lęgowej), muchołówki małej *Ficedula parva* (700–1000 par lęgowych, ok. 3% ogólnokrajowej populacji lęgowej), muchołówki białoszyjej *Ficedula albicollis* (1500–1800 par lęgowych, ok. 25% ogólnokrajowej populacji lęgowej) i jarzębatki *Sylvia nisoria* (200–300 par lęgowych, blisko 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej). Na uwagę zasługuje także stosunkowo znaczna liczebność lokalnych populacji lęgowych jarząbka *Bonasa bonasia* (300–400 odzywających się samców, ok. 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), trzmielojada *Pernis apivorus* (30–40 par lęgowych, ponad 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), derkacza *Crex crex* (400–450 odzywających się samców, ok. 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), puchacza *Bubo bubo* (2–5 par lęgowych, ponad 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), sóweczki *Glaucidium passerinum* (15–25 par lęgowych, ponad 4% ogólnokrajowej populacji lęgowej) i włochatki *Aegolius funereus* (10–15 par lęgowych, blisko 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej).

Najważniejsze zagrożenia na obszarze obszaru to: polowania, wydobywanie piasku i żwiru, wędkarstwo, leśnictwo, uprawa roli, rozpraszanie zabudowy, sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze, inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, wypas, pozyskiwanie zwierząt.

W zasięgu obszaru Natura 2000 znajduje się południowo-wschodnia część gminy o powierzchni 141,1 ha co stanowi ok. 2% powierzchni gminy i równocześnie ok. 0,35% powierzchni całego Obszaru (39656,8 ha).

Ochrona gatunkowa flory i fauny

Gmina Rożwienica nie posiada inwentaryzacji przyrodniczej, zawierającej spis gatunków objętych ochroną prawną. Zamieszczone poniżej tabele pochodzą z Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Kańczuga. Zestawienia powstały na podstawie waloryzacji przyrodniczej, wykonanej w ramach prac nad sporządzeniem Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Kańczuga. Wykorzystano również wyniki inwentaryzacji przy pracach urządzeniowych, istniejący operat glebowo-siedliskowy, oraz dostępne opracowania dotyczące istniejących form ochrony przyrody itp.

Poniższa tabela przedstawia powierzchniowe rodzaje siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej stwierdzone na terenie Nadleśnictwa Kańczuga.

Tab. 1. Wykaz cennych siedlisk przyrodniczych

KOD	NAZWA
LEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE:	
9110	**kwaśne buczyny górskie** *(Luzulo luzuloidis-Fagetum)*
9130	**żyzne buczyny górskie** *(Dentarioglandulosae-Fagenion i Galio odorati-Fagenion)*
9170	**grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny** *(Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)* **- grądy typowe**
91E0	**łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe** *(Salicetum albo-fragilis, Populetumalbae, Alnenionglutinoso-incanae,* **olsy źródliskowe**)
NIELEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE:	
6410	**zmiennowilgotne łąki trzęślicowe** *(Molinion)*
6510	**niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie** (*Arrhenatherion elatioris)*

źródło: Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Kańczuga (2014).

Tab. 2. Wykaz roślin i grzybów chronionych występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kańczuga

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska
Rośliny – ochrona ścisła		
1.	*Bagno zwyczajne*	*Ledum palustre*
2.	*Buławnik mieczolistny*	*Cephalanthera longifolia*
3.	*Buławnik wielkokwiatowy*	Cephalanthera damasonium
4.	*Centuria pospolita*	Centurium erythraea
5.	*Cebulica dwulistna*	Scilia bifolia
6.	*Ciemiężyca zielona*	Veratrum lobelianum
7.	*Goździk pyszny*	Dianthus superbus L. s. s
8.	*Gnieźnik leśny*	Neottia nidus-avis
9.	*Goździk pyszny*	Dianthus superbus
10.	*Goryczka wąskolistna*	Gentiana pneumonanthe L.
11.	*Kłokoczka południowa*	Staphylea pinnata

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska
12.	Kosaciec syberyjski	Iris sibirica
13.	Kruszczyk szerokolistny	Epipactis helleborine
14.	Kukułka szerokolistna	Dactylorhiza majalis
15.	Lilia złotogłów	Lilium martagon
16.	Naparstnica zwyczajna	Digitalis grandifora
17.	Mieczyk dachówkowaty	Gladiolus imbricatus L.
18.	Obrazki alpejskie	Arum alpinum
19.	Paprotka zwyczajna	Polypodium vulgare
20.	Parzydło leśne	Aruncus sylvestris
21.	Podkolan biały	Platanthera bifolia
22.	Pokrzyk wilcza-jagoda	Atropa belladonna
23.	Pióropusznik strusi	Matteuccia struthiopteris *(L.)*
24.	Podrzeń żebrowiec	Blechnum spicant
25.	Przylaszczka pospolita	Hepatica nobilis
26.	Rosiczka okrągłolistna	Drosera rotundifolia
27.	Selernica żyłkowana	Cnidium dubium (SCHKUHR) THELL.
28.	Starodub łąkowy	Ostericum palustre (Angelica palustre)
29.	Storczyk męski	Orchis mascula
30.	Storczyk sp.	Orchis sp..
31.	Śnieżyczka przebiśnieg**	Galanthus nivalis
32.	Wawrzynek wilczełyko	Daphne mezereum
33.	Widłak goździsty**	Lycopodium clavatum
34.	Widłak jałowcowaty**	Lycopodium annotinum
35.	Wroniec widlasty	Huperzia selago
36.	Zimowit jesienny	Colchicum autumnale
Rośliny – ochrona częściowa		
37.	Barwinek pospolity	Vinca minor
38.	Bluszcz pospolity	Hedera helix
39.	Czosnek niedźwiedzi	Allium ursinum
40.	Kalina koralowa	Viburnum opulus
41.	Konwalia majowa	Convallaria majalis
42.	Kopytnik pospolity	Asarum europaeum
43.	Kruszyna pospolita	Frangula alnus
44.	Płonnik pospolity	Polytrichum commune
45.	Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły	Primula elatior
46.	Pierwiosnek (pierwiosnka) lekarska	Primula veris
47.	Porzeczka czarna	Ribes nigrum
48.	Przytulia (marzanka) wonna	Galium odoratum
49.	Rokietnik pospolity	Pleurozium schreberi
Grzyby – ochrona ścisła		
50.	Szmaciak gałęzisty	Sparassis crispa

źródło: Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Kańczuga (2014).

Tab. 3. Wykaz zwierząt chronionych i rzadkich w zasięgu Nadleśnictwa Kańczuga

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Forma ochrony
Bezkręgowce			
1.	Biegacz fioletowy	Carabus violaceus	OŚ
2.	Biegacz ogrodowy	Carabus hortensis	OŚ
3.	Biegacz skórzasty	Carabus coriaceus	OŚ
4.	Biegacz złocistozielony	Carabus auronitens	OŚ
5.	Biegacz złocisty	Carabus auratus	OŚ
6.	Biegacz urozmaicony	Carabus variolosus	OŚ
7.	Biegacz Ullricha	Carabus ullrichi	OŚ
8.	Biegacz wręgaty	Carabus glabratus	OŚ
9.	Tęcznik mniejszy	Calosoma inquisitor	OŚ
10.	Tęcznik liszkarz	Calosoma sycophanta	OŚ
11.	Zgniotek cynobrowy	Cucujus cinnaberinus	OŚ (2)
12.	Pachnica dębowa	Osmoderma eremita	OŚ, (1), (2), *

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Forma ochrony
		Scop.	
13.	*Modliszka zwyczajna*	Mantis religiosa	*OŚ*
14.	*Czerwończyk nieparek*	Lycaena dispar	*OŚ*
15.	*Modraszek telejus*	Maculinea teleius	*OŚ*
16.	*Modraszek nausitous*	Maculinea nausithous	*OŚ*
17.	*Niepylak mnemozyna*	Parnasssius mnemosyne	*OŚ*
18.	*Przeplatka aurinia*	Euphydryas aurinia	*OŚ*
19.	*Krasopani hera*	Callimorpha quadripunctaria	*OŚ*
20.	*Trzmiel leśny*	Bombus sylvaticum	*OŚ*
21.	*Trzmiel ogrodowy*	Bombus hortensis	*OŚ*
22.	*Trzmiel ziemny*	Bombus terrestris	*OCZ*
23.	*Trzmiel kamiennik*	Bombus lapidarius	*OCZ*
24.	*Ślimak winniczek*	Helix pomatia	*OCZ*
		Ryby	
1.	*Koza*	Cobitis taenia	*OŚ*
2.	*Kiełb białopłetwy*	Gobio albipinnatus	*OŚ*
3.	*Kiełb Kesslera*	Gobio kessleri	*OŚ*
4.	*Boleń pospolity*	Aspius aspius	*OŚ*
5.	*Koza złotawa*	Sabanejewia aurata	*OŚ*
6.	*Minug strumieniowy*	Lampetra planeri	*OŚ*
7.	*Piskorz*	Misgurnus fossilis	*OŚ*
8.	*Brznka peloponeska*	Barbus peloponnezius	*OŚ*
9.	*Głowacz białopłetwy*	Cottus gobio	*OŚ, (2)*
10.	*Różanka*	Rhodeus sericeus amarus	*OŚ*
11.	*Strzebla potokowa*	Phoxinus phoxinus	*OŚ*
		Płazy i gady	
1.	*Kumak górski*	Bombina variegata	*OŚ, (2)*
2.	*Ropucha szara*	Bufo bufo	*OŚ, (2)*
3.	*Ropucha zielona* **	Bufo viridis	*OŚ, (2)*
4.	*Rzekotka drzewna* **	Hyla arborea	*OŚ, (2)*
5.	*Salamandra plamista*	Salamandra salamandra	*OŚ, (2)*
6.	*Traszka górska*	Triturus alpestris	*OŚ, (2)*
7.	*Traszka grzebieniasta* **	Triturus cristatus	*OŚ, (2)*
8.	*Traszka karpacka*	Triturus montandoni	*OŚ, (2)*
9.	*Traszka zwyczajna*	Triturus vulgaris	*OŚ, (2)*
10.	*Żaba jeziorkowa*	Rana lessonae	*OŚ, (2)*
11.	*Żaba śmieszka*	*Rana ridibunda*	*OŚ, (2)*
12.	*Żaba trawna* **	Rana temporaria	*OŚ, (2)*
13.	*Żaba wodna*	Rana esculenta	*OŚ, (2)*
14.	*Jaszczurka zwinka*	Lacerta agilis	*OŚ*
15.	*Jaszczurka żyworodna*	Lacerta vivipara	*OŚ*
16.	*Padalec zwyczajny*	Anguis fragilis	*OŚ*
17.	*Zaskroniec zwyczajny*	Natrix natrix	*OŚ*
18.	*Żmija zygzakowata*	Vipera berus	*OŚ, (2)*
		Ptaki	
1.	*Bażant*	Phasianus colchicus	
2.	*Bączek*	Ixobrychus minutus	*OŚ; (2)*
3.	*Bąk*	Botaurus stellaris	*OŚ*
4.	*Bekas kszyk*	Gallinago gallinago	*OŚ*
5.	*Białorzytka*	Oenanthe oenanthe	*OŚ*
6.	*Bielik*	Haliaetus albicilla	*OŚ, STR (1)*
7.	*Błotniak łąkowy*	Circus pygargus	*OŚ(2)*
8.	*Błotniak stawowy*	Circus aeruginosus	*OŚ; (2)*
9.	*Błotniak zbożowy*	Circus cyaneus	*OŚ(2)*
10.	*Bocian biały*	Ciconia ciconia	*OŚ; (2)*
11.	*Bocian czarny*	Ciconia nigra	*OŚ, STR; (1) (2)*
12.	*Bogatka*	Parus major	*OŚ*

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Forma ochrony
13.	Brodziec piskliwy	Actitis hypoleucos	OŚ
14.	Brzęczka	Locustella luscinioides	OŚ
15.	Cyraneczka	Anas crecca	-
16.	Cyranka	Anas querquedula	OŚ; (2)
17.	Czarnoglówka	Parus montanus	OŚ
18.	Czajka	Vanellus vanellus	OŚ
19.	Czapla biała	Ardea alba	OŚ
20.	Czapla siwa	Ardea cinerea	OCz
21.	Czyż zwyczajny	Spinus spinus	OŚ
22.	Derkacz	Crex crex	OŚ; (2)
23.	Drozd śpiewak	Turdus philomelos	OŚ
24.	Dudek	Upupa epops	OŚ; (2)
25.	Dzięcioł białogrzbiety	Dendrocops leucotos	OŚ, (2)
26.	Dzięcioł czarny	Dendrocopos martius	OŚ; (2)
27.	Dzięcioł duży	Dendrocopos major	OŚ
28.	Dzięcioł trójpalczasty	Picoides tridactylus	OŚ (1), (2)
29.	Dzięcioł syryjski	Dendrocopos syriacus	OŚ
30.	Dzięcioł średni	Dendrocopos medius	OŚ; (2)
31.	Dzięcioł zielonosiwy	Picus canus	OŚ; (2)
32.	Dzięcioł zielony	Picus viridis	OŚ (2)
33.	Dzięciołek	Dendrocopos minor	OŚ
34.	Dziwonia	Carpodacus erythrinus	OŚ
35.	Dzwoniec	Carduelis chloris	OŚ
36.	Gadożer	Circaetus gallicus	OŚ (1), (2), STR
37.	Gajówka	Sylvia borin	OŚ
38.	Gawron	Corvus frugilegus	OCz
39.	Gąsiorek	Lanius collurio	OŚ
41.	Grubodziób	Coccothraustes coccothraustes	OŚ
42.	Grzywacz	Columba palumbus	OCz
43.	Jarząbek	Bonasa bonasia	OŚ
44.	Jaskółka brzegówka	Riparia riparia	OŚ
45.	Jaskółka dymówka	Hirundo rustica	OŚ
46.	Jaskółka oknówka	Delichon urbica	OŚ
47.	Jarzębatka	Sylvia nisoria	OŚ
48.	Jastrząb gołębiarz	Accipiter gentilis	OŚ
49.	Jemiołuszka	Bombycilla garullus	OCz
50.	Jerzyk	Apus apus	OŚ
51.	Kania czarna	Milvus migrans	OŚ (1)
52.	Kląskawka	Saxicola torquata	OŚ
53.	Kobuz	Falco subbuteo	OŚ; (2)
54.	Kokoszka zwyczajna	Gallinula chloropus	OŚ
55.	Kopciuszek	Phoenicurus ochruros	OŚ
56.	Kos	Turdus merula	OŚ
57.	Kowalik	Sitta europaea	OŚ
58.	Kraska	Coracias garrulus	OŚ, (1) (2), STR
59.	Krogulec	Accipiter nisus	OŚ
60.	Kropiatka	Porzana porzana	OŚ
61.	Kruk	Corvus corax	OCz
62.	Krzyżówka	Anas platyrhynchos	-
63.	Kukułka	Cuculus canorus	OŚ
64.	Kulczyk	Serinus serinus	OŚ
65.	Kuropatwa	Perdix perdix	-
66.	Kwiczoł	Turdus pilaris	OŚ
67.	Łabędź niemy	Cygnus olor	OŚ
68.	Łączek	Tringa glareola	OŚ
69.	Łozówka	Acrocephalus palustris	OŚ
70.	Makolągwa	Carduelis cannabina	OŚ
71.	Mazurek	Passer montanus	OŚ

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Forma ochrony
72.	Mewa śmieszka	Chroicocephalus ridibundus	OŚ
73.	Muchołówka białoszyja	Ficedula albicollis	OŚ
74.	Muchołówka mała	Ficedula parva	OŚ
75.	Muchołówka szara	Muscicapa striata	OŚ
76.	Mysikrólik	Regulus regulus	OŚ
77.	Myszołów zwyczajny	Buteo buteo	OŚ
78.	Orlik krzykliwy	Aquila pomarina	OŚ, STR; (1)
79.	Paszkot	Turdus viscivorus	OŚ
80.	Pełzacz leśny	Certhia familiaris	OŚ
81.	Pełzacz ogrodowy	Certhia brachydactyla	OŚ
82.	Piecuszek	Phylloscopus trochilus	OŚ
83.	Piegża	Sylvia curruca	OŚ
84.	Pierwiosnek	Phylloscopus collybita	OŚ
85.	Pleszka	Phoenicurus phoenicurus	OŚ
86.	Pluszcz	Cinclus cinclus	OŚ
87.	Pliszka siwa	Motacilla alba	OŚ
88.	Pliszka żółta	Motacilla flava	OŚ
89.	Pliszka górska	Motacilla cinerea	OŚ
90.	Podgorzałka	Aythya nyroca	OŚ
91.	Pokląskwa	Saxicola rubetra	OŚ
92.	Pokrzewka cierniówka	Sylvia comunis	OŚ
93.	Pokrzewka czarnołbista	Sylvia atricapilla	OŚ
94.	Pokrzewka jarzębata	Sylvia nisoria	OŚ
95.	Pójdźka	Athene noctua	OŚ (2)
96.	Przepiórka	Coturnix coturnix	OŚ
91.	Pokląskwa	Saxicola rubetra	OŚ
92.	Pokrzewka cierniówka	Sylvia comunis	OŚ
93.	Pokrzewka czarnołbista	Sylvia atricapilla	OŚ
94.	Pokrzewka jarzębata	Sylvia nisoria	OŚ
95.	Pójdźka	Athene noctua	OŚ (2)
96.	Przepiórka	Coturnix coturnix	OŚ
97.	Puchacz zwyczajny	Bubo bubo	OŚ
98.	Pustułka	Falco tinnunculus	OŚ; (2)
99.	Puszczyk uralski	Strix uralensis	OŚ
100.	Puszczyk zwyczajny	Strix aluco	OŚ
101.	Raniuszek	Aegithalos caudatus	OŚ
102.	Remiz zwyczajny	Remiz pendulinus	OŚ
103.	Rokitniczka	Acrocephalus schoenobaenus	
104.	Rudzik	Erithacus rubecula	OŚ
105.	Rybitwa czarna	Chlidonias niger	OŚ; (2)
106.	Rybołów	Pandion haliaetus	OŚ
107.	Rybitwa białowąsa	Chlidonias hybrida	OŚ; (2)
108.	Rybitwa rzeczna	Sterna hirundo	OŚ; (2)
109.	Sierpówka	Streptopelia decaocto	OŚ
110.	Sikora czarnogłowa	Parus montanus	OŚ
111.	Sikora czubatka	Parus cristatus	OŚ
112.	Sikora modra	Parus caeruleus	OŚ
113.	Sikora uboga	Parus palustris	OŚ
114.	Siniak	Columba oenas	OŚ
115.	Skowronek polny	Alauda arvensis	OŚ
116.	Słonka	Scolopax rusticola	OŚ
117.	Słowik szary	Luscinia luscinia	OŚ
118.	Sokół wędrowny	Falco peregrinus	OŚ, (1),(2)
119.	Sosnówka	Parus ater	OŚ
120.	Sowa zwyczajna (płomykówka)	Tyto alba	OŚ
121.	Sowa uszata	Asio otus	OŚ

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Forma ochrony
122.	*Sóweczka*	Glaucidium passerinum	*OŚ*
123.	*Sójka*	Garrulus glandarius	*OŚ*
124.	*Sroka*	Pica pica	*OCz*
125.	*Srokosz*	*Lanius excubitor*	*OŚ*
126.	*Strumieniówka*	*Locustella fluviatilis*	*OŚ*
127.	*Strzyżyk*	Troglodytidae	*OŚ*
128.	*Szczygieł*	Carduelis carduelis	*OŚ*
129.	*Szpak*	Sturnus vulgaris	*OŚ*
130.	*Świergotek drzewny*	Anthus trivialis	*OŚ*
131.	*Świergotek łąkowy*	Anthus pratensis	*OŚ*
132.	*Świergotek polny*	Anthus campestris	*OŚ*
133.	*Świstunka leśna*	Phylloscopus sibilatrix	*OŚ*
134.	*Śpiewak*	Turdus philomelos	*OŚ*
135.	*Trzciniak zwyczajny*	Acrocephalus arundinaceus	*OŚ*
136.	*Trzmielojad*	Pernis apivorus	*OŚ*
137.	*Trznadel*	Emberiza citrinella	*OŚ*
138.	*Turkawka*	Streptopelia orientalis	*OŚ*
139.	*Włochatka zwyczajna*	Aegolius funereus	*OŚ*
140.	*Wilga*	Oriolus oriolus	*OŚ*
141.	*Wrona siwa*	Corvus corone cornix	*Ocz**
142.	*Wróbel domowy*	Passer domesticus	*OŚ*
143.	*Zaganiacz*	Hippolais icterina	*OŚ*
144.	*Zięba*	Fringilla coelebs	*OŚ*
145.	*Zniczek*	Regulus ignicapillus	*OŚ*
146.	*Zielonka*	Porzana parva	*OŚ*
147.	*Zimorodek*	Alcedo atthis	*OŚ; (2)*
148.	*Żuraw*	Grus grus	*OŚ; (2)*
		Ssaki	
1.	*Gacek szary*	Plecotus austriacus	
2.	*Mopek*	Barbastella barbastellus	*OŚ (1),(2)*
3.	*Nocek duży*	*Myotis myotis*	*OŚ (1) (2)*
4.	*Nocek Natterera*	Myotis nattereri	*4.*
5.	*Nocek Bechsteina*	Myoti bechsteinii	*OŚ (1) (2)*
6.	*Nocek rudv (nocek Daubentona)*	Myotis daubentonii	*OŚ (1) (2)*
7.	*Karlik malutki*	Pipistrellus pipistrellus	
8.	*Mroczek późny*	*Eptesicus serotinus*	*OŚ (2)*
9.	*Borowiec wielki*	Nyctalus nactula	*9.*
10.	*Jeż wschodni*	Erinaceus concolor	*OŚ (2)*
11.	*Kret*	Talpa europaea	*OCz*
12.	*Ryjówka aksamitna*	Sorex araneus	*OŚ (1)*
13.	*Ryjówka malutka*	Sorex minutus	*OŚ (1)*
10.	*Jeż wschodni*	Erinaceus concolor	*OŚ (2)*
14.	*Rzęsorek rzeczek*	Neomys fodiens	*OŚ*
15.	*Bóbr europejski*	Castor fiber	*OCz*
16.	*Badylarka*	Micromys minutus	*OCz*
17.	*Wiewiórka pospolita*	*Sciurus vulgaris*	*OŚ*
18.	*Orzesznica*	Muscardinus avellanarius	*OŚ (2)*
19.	*Koszatka*	Dryomys nitedula	*OŚ (2*
20.	*Popielica*	Glis glis	*OŚ (2)*
21.	*Chomik europejski*	Cricetus cirecetus	*OŚ (2)*
22.	*Gronostaj*	Mustela erminea	*OŚ*
23.	*Łasica łaska*	Mustela nivalis	*OŚ*
24.	*Wydra*	Lutra lutra	*OCz*
25.	*Wilk*	Canis lupus	*OŚ, STR (2)*

źródło: Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Kańczuga (2014).

Kategoria ochronności:
OŚ – gatunki objęte ochroną ścisłą;
STR – gatunki, dla których wymagane jest ustalenie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania;
OCz - gatunki objęte ochroną częściową;
(1) – gatunki, których dotyczy zakaz fotografowania i filmowania mogących powodować płoszenie lub niepokojenie,
(2) – gatunki zwierząt wymagające ochrony czynnej.

W odległości do 1 km od granic gminy oraz w jej obrębie zidentyfikowano szereg gatunków chronionych w ramach sieci Natura 2000.

Tab. 4. Wykaz zwierząt chronionych w ramach sieci Natura 2000 w odległości do 1 km od granic gminy

Lp	Nazwa łacińska	azwa polska
1.	*Triturus montandoni*	*Traszka karpacka*
2.	*Bombina variegata*	*Kumak górski*
3.	*Cucujus cinnaberinus*	*Zgniotek cynobrowy*
4.	*Canis lupus*	*Wilk*
5.	*Lutra lutra*	*Wydra*
6.	*Castor fiber*	*Bóbr*
7.	*Carabus zawadzkii*	*Biegacz Zawadzkiego*
8.	*Motacilla cinerea*	*Pliszka górska*
9.	*Ficedula albicollis*	*Muchołówka białoszyja*
10.	*Picus canus*	*Dzięcioł zielonosiwy*

źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie – dane geoprzestrzenne

Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach

Lasy ochronne

Ze względu na rolę lasów w środowisku przyrodniczym, gospodarce i życiu społecznym kraju wyróżnia się:

a) lasy gospodarcze - jako ogólnie chronione,
b) lasy ochronne - jako szczególnie chronione

Część lasów na terenie gminy Roźwienica pełni funkcje lasów ochronnych. Lasy ochronne znajdujące się na terenie gminy Roźwienica łącznie zajmują 988,35 ha. Warunki, jakie muszą spełniać lasy by uzyskać charakter lasów ochronnych, określają przepisy odrębne. W Nadleśnictwie Kańczuga powołane zostały one na mocy Decyzji Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Kańczuga z dnia 28 grudnia 1994 r. Zgodnie z Zarządzeniem nr 202 na terenie gminy Roźwienica wyróżnić można lasy wodochronne. Ich zadaniem jest ochrona właściwości retencyjnych zlewni, utrzymanie stałego poziomu wód gruntowych, ochrona rzek i zbiorników przed zanieczyszczeniem i eutrofizacją. Stanowią również cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz zabezpieczają pulę genetyczną rodzimych gatunków drzew.

Lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w Ustawie o lasach z dnia 28 września 1991 r. w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej. Warunki i tryb przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne określają przepisy odrębne.

Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie wód

Ochrona źródeł, źródlisk, mokradeł, cieków wodnych i dolin rzecznych

Ekosystemy wodne i zależne od wód stanowią jeden z najbardziej podatnych na degradację elementów środowiska. Jednocześnie pełnią one niezmiernie istotną rolę przyrodniczą i społeczno-gospodarczą. Ich znaczenie zostało odzwierciedlone w preambule Ramowej Dyrektywy Wodnej, stanowiącej że: *woda nie jest produktem handlowym takim jak każdy inny, ale raczej dziedzictwem, które musi być chronione, bronione i traktowane jako takie.* Podejście to zostało również uwzględnione w polskim porządku prawnym w brzmieniu art. 38 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne: *„wody jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin podlegają ochronie niezależnie od tego czyją stanowią własność”.* Również ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w swoim art. 117 stanowi, że: *gospodarowanie*

zasobami dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz zasobami genetycznymi roślin, zwierząt i grzybów użytkowanymi przez człowieka powinno zapewniać ich trwałość, optymalną liczebność i ochronę różnorodności genetycznej, w szczególności przez ochronę, utrzymanie lub racjonalne zagospodarowanie naturalnych i półnaturalnych ekosystemów, w tym lasów, torfowisk, bagien, muraw, solnisk, klifów nadmorskich i wydm, linii brzegów wód, dolin rzecznych, źródeł i źródlisk, a także rzek, jezior i obszarów morskich […] Umożliwienie korzystania z wód publicznych zarówno dla ludzi jak i dla zwierząt zostało uwzględnione w zakazie, wyrażonym w art. 119 powyższe ustawy, który *zabrania wznoszenia w pobliżu rzek i kanałów, obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody*.

Mokradła, tereny trwale podmokłe w dolinach rzek oraz pasy zadrzewień nadrzecznych należy chronić przed zniszczeniem, gdyż wzbogacają bioróżnorodność w korytarzach ekologicznych oraz stanowią naturalne obszary retencyjne i filtracyjne. Niezwykle ważne jest zapobieganie zaśmiecaniu terenów źródliskowych, co może przyczyniać się do zanieczyszczenia cieków biorących w nich początek.

Strefy ochronne ujęć wód

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, są ustanawiane strefy ochronne ujęć wód.

Decyzją Starosty Jarosławskiego znak: ROL.II-6223/05/2002 z dnia 07.06.2002 r., zostały ustanowione strefy ochronne ujęcia wody w Tyniowicach.

Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Gleby wysokich klas bonitacyjnych

W obrębie obszaru opracowania występują gleby wysokich klas bonitacyjnych (I, II, III) podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ochrona gruntów rolnych polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej, rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele nierolnicze, zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Zmiana przeznaczenia gruntów klas I-III na cele nierolnicze wymagała będzie uzyskania zgody ministra właściwego ds. rolnictwa i rozwoju wsi na etapie suikzp,

sporządzanego w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Gleby najwyższych klas bonitacyjnych I-III zajmują na terenie gminy Roźwienica 3139,72 ha, co stanowi ok. 44,4% powierzchni całej gminy.

Gleby organiczne

Gleby organiczne szczególnie chronione (tzn. gleby torfowe oraz murszowe) wytworzone przy udziale materii organicznej, w warunkach nadmiernego uwilgotnienia występują się na terenie gminy w czterech płatach w północnej i środkowej części. Zajmując powierzchnię 171,11 ha, co stanowi blisko 2,5% całkowitej powierzchni gminy.

3 Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany suikzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

3.1 Zakres terytorialny projektu zmiany suikzp

Granice obszaru objętego procedurą sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, określono na załączniku graficznym do uchwały nr 37/V/2015 Rady Gminy w Roźwienicy z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Roźwienica.

3.2 Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie zmiany suikzp

Ustalenia zmiany suikzp składają się z:

- części określającej uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,, przedstawioną w formie tekstowej i graficznej.
- części określającej ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z ich zobrazowaniem.
- uzasadnienia zawierającego objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.

W analizowany projekcie suikzp założono, że rozwój gminy Roźwienica będzie odbywał się w oparciu o dwa obszary:

- **obszary rozwoju zabudowy** – wskazane do urbanizacji (ORZ), w tym obszary zurbanizowane (OZ)

  Obszary OZ to obszary uznane za zurbanizowane tj. zagospodarowane i wyposażone we względnie prawidłowy sposób (co nie oznacza, że nie wymagające działań porządkujących, remontowych, modernizacyjnych czy uzupełnień zainwestowania w ramach istniejących luk w zabudowie i wymiany substancji).

Obszary rozwoju zabudowy ORZ, to przyszłe obszary zurbanizowane, w znacznej części przypadków obejmujące zarówno istniejące, częściowo zainwestowane tereny, jak i nowe tereny wskazane do przeznaczenia na cele inwestycyjne z dobrym dostępem do infrastruktury technicznej – nie większej niż 100 m od istniejących sieci (optymalnie 50 m).

Polityka przestrzenna w powyższych obszarach będzie się koncentrowała na:

- tworzeniu przestrzeni urbanistycznej wyznaczonej w studium dla rozwoju:
  - funkcji mieszkaniowych i mieszkaniowo - usługowych, realizowanych w zwartych obszarach wokół terenów już zainwestowanych,
  - funkcji usługowych, wytwórczych i produkcyjnych, lokowanych na obrzeżach
  - terenów zabudowy mieszkaniowej lub skoncentrowanych w otoczeniu węzła autostrady A4 Jarosław Wschód oraz drogi wojewódzkiej nr 880,
  - specjalistycznych usług związanych z przetwórstwem i produkcją rolno-hodowlaną,
  - funkcji turystycznych, w tym usług sportu i rekreacji, lokalizowanych na obszarach atrakcyjnych krajobrazowo – południa gminy;
- kształtowaniu i ochronie zasobów środowiska kulturowego;
- ustaleniu zasad lokalizowania zabudowy lub użytkowania terenów w obszarach konfliktowych określając strefy o szczególnych warunkach zagospodarowania;
- zapewnieniu warunków dla rozwoju i realizacji infrastruktury technicznej i komunikacyjnej dla obsługi projektowanego zainwestowania.

W obszarze ORZ, pod warunkiem zachowania zgodności z kierunkami zmian w przeznaczeniu terenów określonymi w niniejszym studium, zakłada się:

- utrzymanie dotychczasowego wykorzystania terenu, a także istniejących obiektów oraz sposobów ich użytkowania,
- zmianę sposobu użytkowania obiektów,
- działania na obiektach istniejących, w tym przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i odbudowę, remonty.
- możliwość wyburzeń istniejących budynków.

Jako zgodne z kierunkami zmian w przeznaczeniu terenu uznaje się ponadto:

- zwiększenie udziału dróg publicznych klasy D lub dróg wewnętrznych w obsłudze komunikacyjnej jednostki funkcjonalnej,
- zmianę przebiegu projektowanych dróg dojazdowych oznaczonych linią przerywaną na rysunku studium oraz dopełnieniem innymi drogami niezbędnymi dla obsługiwanych terenów,
- lokalizowanie miejsc parkingowych,
- prowadzenie sieci, lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, z wyłączeniem wolnostojących masztów telefonii komórkowej; wymienione inwestycje

mogą być realizowane, o ile nie pozostają w sprzeczności z innymi ustaleniami studium i przepisami odrębnymi oraz nie są przedsięwzięciami zaliczanymi do grupy mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

- realizację ciągów pieszych, rowerowych, szlaków turystycznych.

- **obszary o ograniczonej zabudowie** – chronione przed urbanizacją (OOZ), w tym obszary wykluczone z zabudowy (OW)

  Obszary OOZ, scharakteryzowane z punktu widzenia ograniczeń przydatności terenu do zabudowy (różnego rodzaju i o różnej sile oddziaływania).

  Obszary wykluczone OW, uznane jako nieprzydatne bądź niedostępne do zabudowy (ze względu na niekorzystne warunki, bądź np. na ochronę wartości przyrodniczych czy kulturowych terenu).

Polityka przestrzenna w tych obszarach będzie podporządkowana nadrzędnemu celowi: ochronie zasobów środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych gminy. Studium ustala:

- prowadzenie wszelkiej działalności z uwzględnieniem ochrony obszarów i obiektów, objętych formami ochrony przyrody,
- objęcie ochroną obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, poprzez wyznaczenie w studium granic tych obszarów, a następnie wprowadzenie do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego skutecznych regulacji dotyczących ich ochrony.

  Zgodnie z oznaczeniem rysunku studium ustala się:
  - strefy ochrony konserwatorskiej A, K, B i W,
  - strefy zakazu zabudowy Z,
  - obiekty wymagające ustanowienia ochrony prawnej, w tym: proponowane pomniki przyrody, proponowany użytek ekologiczny oraz projektowana strefa bezpośrednia dla ujęcia wody.

W obszarach OOZ dopuszcza się:

- prowadzenie sieci, lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej; wymienione inwestycje mogą być realizowane, o ile nie pozostają w sprzeczności z innymi ustaleniami studium i przepisami odrębnymi oraz nie są przedsięwzięciami zaliczanymi do grupy mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- realizację dróg, ciągów pieszych, rowerowych, szlaków turystycznych.

Należy zaznaczyć, że projekt zmiany suikzp, który podlega niniejszej ocenie, zawiera dokładną analizę potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Roźwienica wraz z bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę. Potrzeba sporządzenia analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę wynika z zapisu art. 10 ust. 1 pkt. 7. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Sporządzanie analizy i bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę ma charakter obligatoryjny. Analiza i bilans mają na celu pomoc w ustaleniu polityki gminy w zakresie wyznaczania nowych terenów pod zabudowę, m.in. w określeniu wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenu. Tym samym procedowane projekty studiów lub ich zmian powinny bazować na przeprowadzonych analizach, w tym na wynikach bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. W analizowanym projekcie zmiany suikzp dokonano korekty terenów przeznaczonych pod zabudowę, eliminując tereny dla których uwarunkowania środowiska nie pozwalają na ich zagospodarowanie i wyznaczono tereny lepiej predysponowane do tego celu. Powierzchnia terenów, które były pierwotnie przeznaczone pod zabudowę a obecnie przeznaczono je do pełnienia funkcji pozabudowlanych wynosi około 10 km^2 a powierzchnia nowo wyznaczonych terenów zabudowy w stosunku do obowiązującego suikzp to około 8,5 km^2. Analizowany projekt zmiany suizkp sumarycznie zatem zmniejsza powierzchnię terenu gminy, przeznaczoną pod zabudowę co wynika z dokładnych analiz zapotrzebowania, które przeprowadzono podczas prac planistycznych. Zauważyć należy ponadto, że większa część wyeliminowanych z zabudowy terenów leży w południowej, najbardziej atrakcyjnej krajobrazowo i przyrodniczo, części gminy. Nowe tereny zabudowy wprowadzono głównie w północnej części gminy, gdzie uwarunkowania środowiskowe są bardziej korzystne dla lokalizowania zabudowy.

Rysunek prognozy, będący częścią niniejszego opracowania, zawiera wskazanie terenów zabudowy, które zostały dodane w analizowanym projekcie zmiany suikzp, terenów których przeznaczenie zmieniono z budowlanego na rolne oraz terenów, które utrzymały swoje przeznaczenie.

Na ryc. 5 również przedstawiono schematycznie bilans terenów zabudowy. Na niebiesko zaznaczono tereny dodane w analizowanej zmianie suikzp a na zielono tereny ujęte w stosunku do aktualnego suizkp.

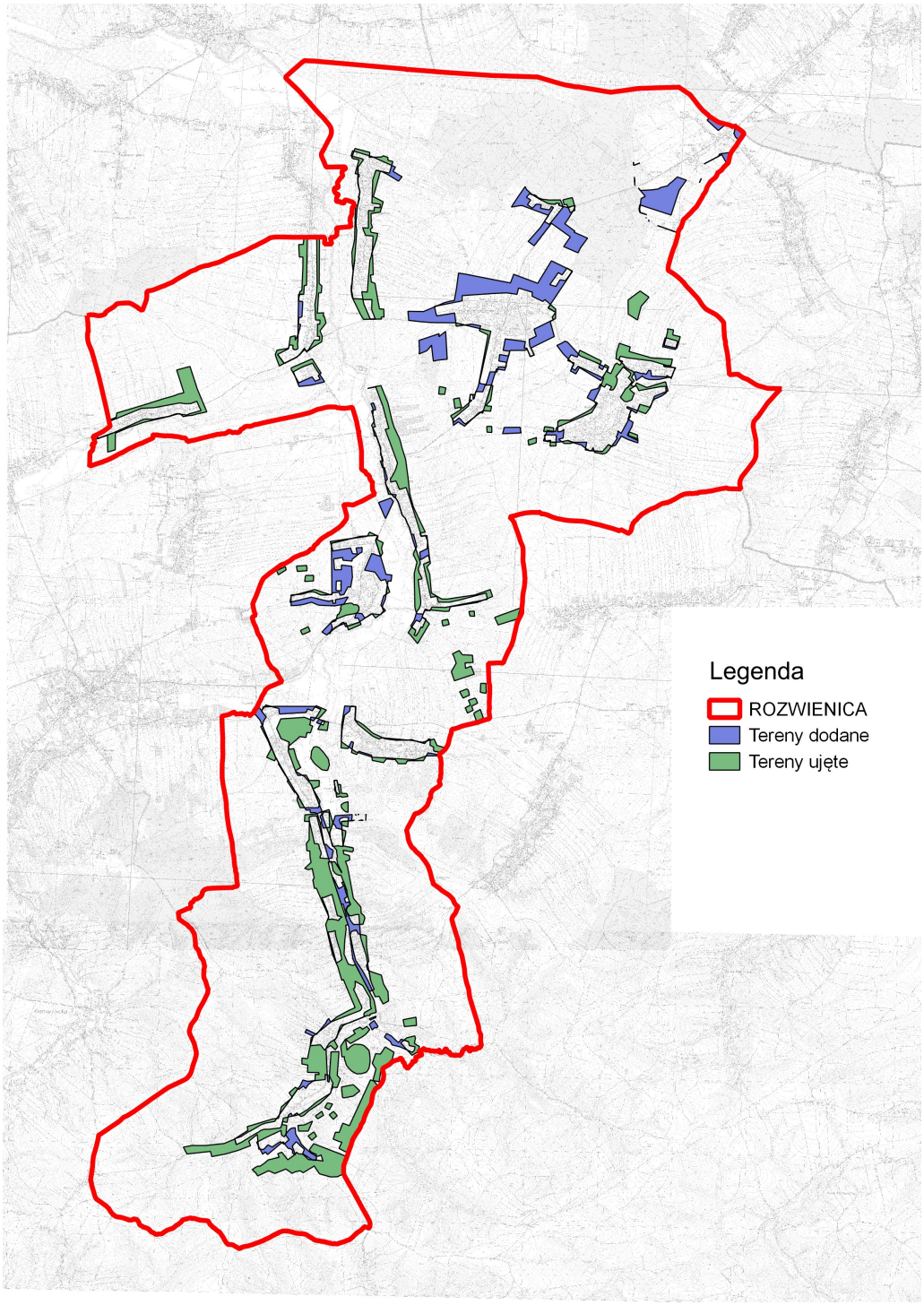

Ryc. 5. Bilans terenów zabudowy
źródło: Opracowanie własne

3.3 Powiązania projektu zmiany suikzp z innymi dokumentami

W studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z powiązań projektowanego dokumentu z dokumentami wyższego rzędu, w szczególności:

- **„Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”**, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, (Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., Monitor Polski z dnia 27 kwietnia 2012 r., poz. 252)

Celem strategicznym KPZK 2030 jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Zgodnie ze sformułowaną w dokumencie wizją, Polska 2030 r. będzie krajem o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanym, sprawnie zarządzanym i bezpiecznym. Ład przestrzenny to główny cel zagospodarowania przestrzennego na wszystkich poziomach planowania: krajowym, regionalnym, lokalnym i funkcjonalnym. Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pod pojęciem „ładu przestrzennego" należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. (…) Nowe podejście do polityki rozwoju oznacza uznanie przez władze publiczne potrzeby sprawnego zarządzania dynamicznie zmieniającymi się – w czasie i przestrzeni – układami przestrzennymi. Nieuporządkowany system gospodarki przestrzennej wywołuje konkretne skutki w sferze społecznej i gospodarczej. Są nimi przede wszystkim problemy społeczne w postaci patologii, alienacji, frustracji i konfliktów wynikające z segregacji społecznej. (…) Drugim poważnym skutkiem jest zagrożenie bezpieczeństwa osób żyjących lub prowadzących działalność na terenach zalewowych. Tylko materialne skutki powodzi w 2010 roku oszacowano na mniej więcej 12 miliardów złotych. Zagrożenie bezpieczeństwa odnosi się również do transportu – w Polsce co dziesiąta ofiara wypadku jest śmiertelna – średnia dla UE jest trzy razy niższa. (…) Kolejnym efektem braku konsekwentnej polityki przestrzennej jest niekontrolowana urbanizacja wywołująca koszty budowania dodatkowej infrastruktury nieuzasadnionej rachunkiem ekonomicznym, wydłużenie czasu dojazdu do centrum (do miejsc pracy, edukacji, usług). (…) Brak adekwatnych regulacji w systemie gospodarki przestrzennej (brak obowiązkowych scaleń) powoduje, że struktura własnościowo-przestrzenna obszarów rolnych decyduje o kształcie nowej zabudowy. W konsekwencji tworzona jest nadmiernie ekstensywna i chaotyczna zabudowa, następuje także trwałe wykluczenie części terenów z użytkowania. Szacuje się, że straty te sięgają 20% każdego hektara przeznaczonego pod zabudowę. (…) Konsekwencją obecnego systemu gospodarki przestrzennej jest bardzo niska – ekonomiczna i społeczna – efektywność nakładów na infrastrukturę oraz nieopłacalność rozwoju i utrzymania transportu publicznego. Symptomami braku ładu przestrzennego w Polsce są między innymi na poziomie lokalnym – niska jakość

przestrzeni publicznej, chaos w formach zabudowy i architekturze zespołów urbanistycznych, ich niekompletność i presja na tereny otwarte, destrukcja systemów ekologicznych miast, braki w wyposażeniu terenów urbanizowanych i terenów wiejskich w infrastrukturę techniczną i społeczną, nienadążającą za rozwojem zabudowy mieszkaniowej[1].

- **Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego**

  Informacje dotyczą elementów i form zagospodarowania przestrzennego o charakterze ponadlokalnym określonym w skali regionalnej:

  I. Miejsce i funkcja gminy w strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa

  1. Obszar gminy położony jest:
     - poza pasmem aktywności społeczno-gospodarczej,
     - w strefach: produkcji rolnej, gospodarki leśnej, ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, ochrony i wykorzystania dziedzictwa kulturowego,
     - miejscowość gminna Roźwienica – ośrodek rozwoju o znaczeniu lokalnym, posiada możliwości dla rozwoju funkcji usługowo-administracyjnej i rolniczej.
  2. Kierunki przekształceń:
     - kształtowanie się strefy intensyfikacji produkcji rolnej, rozwój rolnictwa integrowanego i ekologicznego na terenach objętych ochroną przyrody,
     - rozwój działalności produkcyjnej i usługowej w zakresie budownictwa, handlu i turystyki.

  II. Środowisko przyrodnicze i kulturowe

  1. Elementy istniejące:
     - Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
     - obszary Natura 2000 „Pogórze Przemyskie” i „Ostoja Przemyska”,
     - strefa występowania obszarów osuwiskowych.
  2. Elementy planowane:
     - Szlak Architektury Drewnianej (zadanie zrealizowane),
     - ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego terenów przygranicznych w zakresie unikatowej architektury drewnianej.

  III. Infrastruktura techniczna i komunikacja

  1. Elementy istniejące:
     - gazociągi wysokoprężne,
     - stacja redukcyjno-pomiarowa gazu,
     - droga wojewódzka nr 880 relacji Jarosław-Pruchnik,
     - droga wojewódzka nr 881 relacji Łańcut-Żurawica,

[1] Wg Raportu o ekonomicznych stratach i społecznych kosztach niekontrolowanej urbanizacji w Polsce

- obszary górnicze złóż gazu ziemnego „Mirocin", „Przemyśl".

2. Elementy projektowane:

- modernizacja drogi wojewódzkiej nr 880 (zadanie w trakcie realizacji),
- modernizacja drogi wojewódzkiej nr 881 (zadanie zrealizowane),
- budowa gazociągu wysokoprężnego Ø80 od istniejącego gazociągu Ø500 (Tuligłowy-Mirocin) do Krzywczy i stacja redukcyjno-pomiarowa I^{o},
- budowa linii elektroenergetycznej 110kV Dynów-Przeworsk,
- utworzenie strefy ochrony sanitarnej ujęcia powierzchniowego wody dla miasta Jarosławia,
- budowa wałów przeciwpowodziowych wzdłuż rzeki Mleczka,
- budowa zbiorników małej retencji „Węgierka" oraz w miejscowości Cząstkowice, Czudowice,
- regulacja rzek i potoków.

IV. Infrastruktura społeczno-gospodarcza

Na terenie gminy nie przewiduje się realizacji zadań i zamierzeń ponadlokalnych z zakresu infrastruktury społeczno-gospodarczej.

- **Opracowania ekofizjograficznego dla gminy Roźwienica**

Ustalenia zmiany suikzp uwzględniają uwarunkowania, określone w opracowaniu ekofizjograficznym, sporządzonym na potrzeby zmiany suikzp.

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania skutków realizacji analizowanego projektu zmiany suikzp na środowisko.

Stan środowiska na obszarze projektu zmiany suikzp opisany został w rozdziale 3 niniejszej prognozy.

5 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji zmiany suikzp

Zmiany zachodzące w środowisku gminy można zaliczyć do mało intensywnych. Na podstawie dostępnych dla tego terenu materiałów kartograficznych można stwierdzić, że na przestrzeni ostatnich kilku lat nie nastąpiła istotna zmiana stanu środowiska w obrębie analizowanego terenu i jego sąsiedztwa. Rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz usług przebiega w wolnym tempie. Brak jest obszarów, w których prowadzone byłoby intensywne wydobycie kopalin. Bardzo żyzne gleby są niezmiennie wykorzystywane rolniczo i udział ugorów nie jest duży. Zalesienia na gruntach rolnych występują głównie w części południowej gminy.

6 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Analizowany teren leży w rejonie o niskiej antropopresji. Brak jest na tym terenie i w jego sąsiedztwie obiektów o istotnym negatywnym wpływie na środowisko. Zanieczyszczenia powietrza takie jak pył zawieszony PM2.5 oraz PM10 a także BaP migrują nad ten teren głównie spoza obszaru gminy. Oddalenie od głównych ośrodków miejskich i brak zjawiska niekontrolowanej urbanizacji ogranicza związane z tymi zjawiskami oddziaływania na środowisko. Główne problemy ochrony środowiska wynikają z naturalnych uwarunkowań, takich jak chociażby wysoka podatność na występowanie ruchów masowych ziemi w południowej części gminy. Ogranicza to możliwość zagospodarowania terenu na cele budowlane.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu zmiany suikzp

Przy formułowaniu ustaleń analizowanego projektu zmiany suikzp miały zastosowanie cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym:

Strategiczne dokumenty krajowe uwzględniają międzynarodowe konwencje i umowy ratyfikowane przez Polskę takie jak m.in.:

- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. wraz z Protokołem Kartageńskim o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej.
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. wraz z Protokołem z Kioto do Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu z 11 grudnia 1997 roku oraz Porozumieniem paryskim, przyjętym w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r.
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.

- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.
- Konwencja w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Konwencja Sztokholmska).

Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym:

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w sposób następujący:

- zachowanie, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest 7 Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza 9 celów priorytetowych do osiągnięcia do 2020 r.

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,
4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,
5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,
6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,
7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,
8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,
9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym:

Zgodnie z Konstytucją, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) a ochrona środowiska jest

obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).

8 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu zmiany suikzp

Projekt zmiany suikzp, będący przedmiotem niniejszej prognozy, wyznacza dwa obszary rozwoju przestrzennego gminy Roźwienica:

- obszary rozwoju zabudowy - wskazane do urbanizacji (ORZ), w tym obszary zurbanizowane (OZ),
- obszary o ograniczonej zabudowie - chronione przed urbanizacją (OOZ), w tym obszary wykluczone z zabudowy (OW),

W sposób znaczący będą one różniły się potencjalnymi oddziaływaniami na środowisko, które mogą być skutkiem realizacji zapisów zmiany suikzp.

Większe oddziaływania mogą wystąpić w obszarach rozwoju zabudowy (ORZ). Obszary zurbanizowane (OZ), które są obecnie zagospodarowane i będą się charakteryzowały niewielkimi zmianami zagospodarowania, nie będą odznaczały się istotnym negatywnym wpływem na środowisko. Podobnie obszary o ograniczonej zabudowie (OZZ i OW), z uwagi na ograniczenia możliwości ich zainwestowania, nie będą charakteryzowały się istotnym wpływem na środowisko.

Wśród obszarów rozwoju zabudowy również można wyróżnić znaczącą większość terenów, które stanowią wyłącznie uzupełnienia i poszerzenia istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej oraz tereny rozwoju usług i produkcji, których potencjalne oddziaływanie na środowisko może odznaczać się większą intensywnością. Należy jednakże stwierdzić, że największe powierzchniowo tereny zabudowy produkcyjno-usługowej zlokalizowano w rejonie wskazanym w opracowaniu ekofizjograficznym jako najbardziej przydatne do pełnienia takiej funkcji. Znacznie mniejsze tereny zlokalizowano w sąsiedztwie tego typu zabudowy. Tereny U i US, położone w południowej części gminy i leżące w obrębie lasów, wyznaczono w obowiązującym studium i nie stanowią ustaleń analizowanej zmiany. Teren P/U, leżący na południowy-zachód od miejscowości Roźwienica wyznaczony został w sąsiedztwie niewielkiego kompleksu leśnego, leżącego wśród pól. Położenie terenu po wschodniej stronie kompleksu leśnego nie powoduje jednak przerwania ciągłości lokalnych ciągów ekologicznych. Lokalizacja cmentarza w Rudołowicach została wybrana z uwzględnieniem zapewnienia odpowiedniej odległości od istniejącej zabudowy i zapewnienia odpowiedniej lokalizacji umożliwiającej swobodny spływ wód opadowych po stoku.

8.1 Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja zapisów analizowanego projektu zmiany suikzp, spowoduje przeprowadzenie prac budowlanych, w wyniku których należy spodziewać się wystąpienia bezpośredniego oddziaływania na powierzchnię ziemi, a tym samym współtworzące ją komponenty środowiska przyrodniczego, do których należą: gleby, rzeźba oraz powierzchniowe utwory geologiczne. Realizacja zabudowy spowoduje konieczność lokalnego usunięcia warstwy gleby, lokalne zmiany rzeźby terenu i wykonanie wykopów co najmniej w obrębie posadowienia budynków, lokalne naruszenie struktury gruntów i ich zanieczyszczenie odpadami materiałów budowlanych, wzrost erozji wodnej w przypadku utrzymywania obszarów o znacznym nachyleniu bez pokrywy roślinnej, wzrost ilości odpadów komunalnych, powstających na terenie gminy oraz niewielki wzrost ilości odpadów przemysłowych, powstających na terenie gminy.

Gospodarowanie odpadami w gminie odbywa się zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego. Uchwała Nr XXIV/410/12 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego, określa regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi tych regionów do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn. W przypadku Regionu Wschodniego, w którym leży gmina Roźwienica zmieszane odpady komunalne są przetwarzane w sortownii odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki w Przemyślu a następnie składowane na składowisku „Przemyśl”.

8.2 Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne.

Skala możliwych oddziaływań na jakość powietrza atmosferycznego, jakie mogą być skutkiem realizacji ustaleń projektu zmiany suikzp będzie niewielka a najważniejsze z nich to: niewielka emisja z maszyn i urządzeń na etapie realizacji zabudowy oraz niewielki wzrost emisji z indywidualnych instalacji ogrzewania budynków i środków transportu na etapie funkcjonowania instalacji. W przypadku przedsięwzięcia, polegającego na wydobyciu margli na terenie górniczym „Węgierka”, dokonano analizy wpływu na jakość powietrza w przygotowanym raporcie oddziaływania na środowisko. Wykazano, że przy zastosowaniu środków zmniejszających negatywne oddziaływanie emisji z maszyn i urządzeń oraz emisji pyłów z procesu pozyskiwania i transportu kopaliny, jest możliwe zachowanie obowiązujących standardów jakości środowiska.

Analizowany projekt zmiany suikzp wprowadza zapisy, których realizacja spowodowałaby powstanie zabudowy o wysokości zaledwie kilkunastu metrów. W zdecydowanej większości będzie to zabudowa jednorodzinna a tylko w niewielkim stopniu projektowane są obszary usług i przemysłu. Zabudowa taka ma mało istotny wpływ na pole wiatru i nie będzie w żadnym wypadku ograniczała możliwości przewietrzania terenu. Projekt zmiany suikzp zawiera również *wymogi stosowania odpowiedniej jakości indywidualnych urządzeń grzewczych w gospodarstwach domowych oraz odpowiednich rozwiązań technologicznych w zakładach usługowo-produkcyjnych a ustalenia planów miejscowych powinny nakazywać stosowanie takich rozwiązań, które gwarantują zachowanie normowych wielkości emisji zanieczyszczeń oraz parametrów sprawności cieplnej urządzeń grzewczych.* Generalnie rzecz biorąc należy stwierdzić, że zabudowa mieszkaniowa o niewielkiej intensywności ma niewielki wpływ na globalny udział w emisji gazów cieplarnianych. Projekt zmiany suikzp uwzględnia ponadto realizacje nowych terenów zalesień, które będą miały dodatni wpływ na bilans emisji gazów cieplarnianych z terenu gminy. Powyższe uwarunkowania wskazują, że wpływ analizowanej zmiany studium na lokalne i globalne warunki klimatyczne będzie zaniedbywalny.

8.3 Wody podziemne i powierzchniowe

Wody powierzchniowe oraz podziemne są elementem środowiska bardzo narażonym na zanieczyszczenie. Wielkość zanieczyszczenia tych wód zależna jest między innymi od stopnia zurbanizowania i uprzemysłowienia, gospodarki ściekowej, intensywności działalności rolniczej, a także od pokryw geologicznych i ukształtowania terenu. Emisja zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, liniowych i obszarowych, to główne potencjalne oddziaływania związane z realizacją ustaleń zmiany suikzp, do których zaliczyć należy: wzrost poboru wody na cele komunalne i w niewielkim stopniu przemysłowe, wzrost ilości odprowadzanych ścieków, ryzyko zanieczyszczania wód podziemnych i powierzchniowych poprzez niekontrolowane spływy z dróg, wycieki z maszyn i urządzeń oraz świadome odprowadzanie ścieków poza systemami kanalizacyjnymi.

Istniejący system kanalizacji zapewnia obsługę użytkowników z terenu wszystkich sołectw wchodzących w skład gminy Roźwienica. Gmina posiada system przepompowni oraz własną oczyszczalnię ścieków, która zapewnia bieżącą obsługę użytkowników. Znacząco ogranicza to potencjalny negatywny wpływ skutków realizacji ustaleń zmiany suikzp na środowisko wodne. W przypadku prowadzonej działalności górniczej na terenie złoża „Węgierka”, jak wynika z raportu oddziaływania na środowisko, zastosowano rozwiązania techniczne, chroniące wody powierzchniowe przed przedostawaniem się

nadmiernych ilości zawiesiny do kanalizacji deszczowej podczas intensywnych opadów deszczu. Wzdłuż cieków zaprojektowano tereny zieleni, mającej na celu m.in. zachowanie istniejącej roślinności towarzyszącej ciekom, rekonstrukcję obudowy biologicznej cieków oraz zapewnienie dostępu do koryt cieków. Zieleń ta, pełniące także funkcje filtracyjne, przyczyniać się będzie do zmniejszania ładunku zanieczyszczeń a zwłaszcza substancji biogennych, odprowadzanych do wód powierzchniowych.

8.4 Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej

Analizowany projekt zmiany suikzp uwzględnia wymogi ochrony przyrody, szczególnie w obszarach najbardziej cennych przyrodniczo, które znajdują się w południowej części gminy. Nie zostały wprowadzone zmiany w kierunkach zagospodarowania terenów leżących w obrębie obszarów Natura 2000 „Ostoja Przemyska" i „Pogórze Przemyskie". Obszary te obejmują tereny leśne, zarządzane przez PGL LP, które zgodnie z zapisami zmiany suikzp mają być zagospodarowane zgodnie z przepisami o lasach i obowiązującą dokumentacją urządzeniową. W bezpośrednim sąsiedztwie Obszarów, znajduje się obszar i teren górniczy „Węgierka", który potencjalnie mógłby oddziaływać negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Dla przedsięwzięcia została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiąca część postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, stwierdzono występowanie jednego gatunku, objętego ochroną ścisłą: kruszczyka szerokolistnego (*Epipactis helleborine*). Stwierdzono również występowanie kumaka górskiego (*Bombina variegata*) oraz jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis*). Gatunki chronione, po uprzednim uzyskaniu zgody na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków objętych ochroną, zostaną przeniesione na siedliska zastępcze. Pozostałe gatunki roślin i zwierząt, które wykazała przeprowadzona inwentaryzacja, zaliczają się do pospolitych w skali kraju, a prowadzone prace nie spowodują istotnego wpływu na ich siedliska. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami na temat przedsięwzięcia, postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2014 r. Nr WOOŚ.4242.3.62013.AR-26, uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia. Również Państwowy Powiatowy Inspektora Sanitarny w Jarosławiu, postanowieniem Nr PZNS.460-4/16 z dnia 21 czerwca 2013 r. pozytywnie zaopiniował przedsięwzięcie.

Pozostałe elementy projektu zmiany suikzp, takie jak dopuszczenie dolesień na terenach rolnych o dużych spadkach w sąsiedztwie obszarów leśnych oraz wprowadzenie niewielkich powierzchniowo terenów zabudowy jako uzupełnienie istniejących, nie

spowoduje realizacji działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Teren (US), który obecnie nie pełni takiej funkcji, zlokalizowany w obrębie Przemysko Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu został wyznaczono w poprzednio uchwalonym projekcie studium. Wyznaczono tu także tereny U (ośrodek rekolekcyjno-wypoczynkowy) i MNR (zabudowa zagrodowa) które są już zagospodarowane w ten sposób od wielu lat i zmiany mogą dotyczyć tylko rozbudowy i przebudowy istniejących obiektów.

W projekcie zmiany suikzp zaproponowano również utworzenie użytku ekologicznego w północnej części gminy, na terenach zarządzanych przez PGL LP. Teren ten stanowi niewielki fragment ekosystemów wodno-błotnych i torfowiskowych, odznaczających się interesującymi walorami przyrodniczymi. Zaproponowano również objecie ochroną alei dębowej w Chorzowie oraz szeregu drzew na terenie zarządzanych przez PGL LP w formie pomników przyrody. Ustanowienie użytku ekologicznego oraz pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

8.5 Krajobraz

Zapisy zmiany suikzp utrzymują wytyczne w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, które ograniczają możliwość powstania obiektów, wpływających negatywnie na walory krajobrazowe.

Analizowany projekt zmiany suikzp wprowadza zapisy, których realizacja spowodowałaby powstanie zabudowy o wysokości zaledwie kilkunastu metrów. W zdecydowanej większości będzie to zabudowa jednorodzinna a tylko w niewielkim stopniu projektowane są obszary usług i przemysłu. Zabudowa mieszkaniowa, powstająca w sąsiedztwie istniejących tego typu obszarów wsi miejscowości nie będzie miała zauważalnego wpływu na walory krajobrazowe terenu. Ponadto zwrócić należy uwagę, że analizowany projekt zmiany suikzp ograniczył znaczną część obszarów zabudowy mieszkaniowej w południowej, najbardziej atrakcyjnej krajobrazowo, części gminy. Ograniczenie to dotyczy również terenów północnej części gminy. Jednocześnie uzupełniono tereny zabudowy w miejscach istniejącej zabudowy. Największy wpływ na krajobraz mogą mieć tereny produkcyjne i usługowe. Największy tego typu obszar wyznaczono w miejscowości Mokra a znacznie mniejsze w Roźwienicy. Tereny inwestycyjne w Mokrej wyznaczono w oparciu o istniejące tego typu sąsiedztwo, bliskość zjazdu z autostrady A4 oraz korzystne ukształtowanie terenu. Ostatni czynnik powoduje również, że niewielkie będzie oddziaływanie na walory krajobrazowe, znacznie mniej wartościowe w obrębie płaskich terenów rolniczych. Zabudowa produkcyjna i mieszkaniowa wzdłuż południowego skraju kompleksu leśnego w Roźwienicy

wyznaczona została w oparciu o tego typu tereny istniejące już obecnie. Teren P/U w sąsiedztwie niewielkiego kompleksu leśnego na południowy-zachód od miejscowości Roźwienica wyznaczono w terenach rolniczych o dość urozmaiconej rzeźbie. W przypadku powstania zabudowy przemysłowej, byłaby ona zauważalnym elementem krajobrazu z kierunku drogi Roźwienica-Cząstkowice. Tereny te jednak leżą w sąsiedztwie miejscowości Roźwienica i około 200 m od innej zabudowy tego typu, dlatego powstanie tam mało uciążliwych obiektów jak np. farma fotowoltaiczna nie spowodowałoby istotnego negatywnego wpływu na walory krajobrazowe.

8.6 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Realizacja inwestycji musi uwzględniać zasady dotyczące ochrony środowiska przed hałasem zgodnie z Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112).

Analizowany projekt zmiany suikzp nie zawiera takich zapisów, które powodowałyby ryzyko powstania istotnych źródeł hałasu w środowisku lub narażały planowaną zabudowę mieszkaniową na ponadnormatywne poziomy hałasu. Emisja hałasu z terenu i obszaru górniczego „Węgierka", zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie oddziaływania na środowisko, nie będzie przekraczała dopuszczalnych poziomów.

Analizowany projekt zmiany planu nie zawiera również zapisów, które mogłyby spowodować istotny wzrost poziomu promieniowania elektromagnetycznego w otoczeniu.

8.7 Zdrowie i warunki życia ludzi

Projekt zmiany suikzp nie zawiera takich zapisów, które pozwalałyby zrealizować inwestycji, mogących znacząco negatywnie wpływać na zdrowie i warunki życia ludzi. Uchwalenie zmiany suikzp pozwoli za to na skorygowanie przeznaczenia terenów, zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców gminy oraz istniejącymi uwarunkowaniami i zagrożeniami takimi jak wyznaczone tereny osuwisk i zagrożone ruchami masowymi.

Analizowany projekt zmiany suikzp zakłada poszerzenie terenów cmentarzy w miejscowościach Węgierka oraz Rudołowice. Poszerzenie takie wymaga ustalenia, że teren przeznaczony pod poszerzenie cmentarza spełnia wymogi określone w przepisach prawa, w szczególności rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52, poz. 315). Z uwagi na powyższe, na zlecenie UG w Roźwienicy sporządzone zostały opinie geotechniczne, ustalające warunki gruntowo-wodne w rejonie projektowanej rozbudowy cmentarza w Węgierce i w Rudołowicach. Odległość od zabudowy nie jest czynnikiem ograniczającym z uwagi na objęcie najbliższej zabudowy zasięgiem wodociągu. W odległości do 500 m od obu

analizowanych terenów nie znajdują się ujęcia wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych. Tereny cmentarza znajdują się na wzniesieniu i nie podlegają zalewom oraz posiadają ukształtowanie umożliwiające łatwy spływ wód deszczowych. Zwierciadło wody gruntowej znajduje się na głębokości większej niż 2,5 m poniżej powierzchni terenu. W przypadku Rudołowic, nachylone jest ono w kierunku niewielkiej doliny cieku, płynącego w odległości ok. 90 m. W przypadku cmentarza w Węgierce nachylone jest ono w kierunku istniejącego cmentarza. Określone współczynniki przepuszczalności gruntu pozwalają je zakwalifikować jako grunty półprzepuszczalne i słabo przepuszczalne. Zawartość węglanu wapnia wynosiła poniżej 1% (Węgierka) i 1-5% (Rudołowice). Z uwagi na uwarunkowania terenowe i konieczność zapewnienia realizacji inwestycji w pobliżu istniejących cmentarzy, nie jest w pełni możliwe zapewnienie usytuowania cmentarza aby wiatry z przeważających kierunków wiały od terenów mieszkaniowych w kierunku cmentarza.

8.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze objętym zmianą suikzp nie występują obiekty zaliczane do zakładów o dużym i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz obiektów zaliczonych do kategorii „potencjalni sprawcy poważnych awarii". Projekt zmiany suikzp nie wprowadza takiego przeznaczenia terenu, ani innych ustaleń, które mogłyby skutkować powstaniem tego typu zakładów.

8.9 Zabytki i dobra materialne

Ustalenia projektu zmiany suikzp nie stwarzają możliwości negatywnego oddziaływania na dobra materialne oraz zabytki. Nie pozbawią one również właścicieli gruntów sąsiednich dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej, cieplnej oraz z środków łączności, dostępu do światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, dostępu do obiektów usługowych.

8.10 Oddziaływania transgraniczne

Położenie obszaru objętego projektem zmiany suikzp a przede wszystkim charakter projektowanego zainwestowania, wyklucza możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

8.11 Diagnoza relacji pomiędzy skutkami ustaleń projektu zmiany suikzp a stanem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego

Zamieszczone poniżej zestawienie tabelaryczne ukazuje oddziaływanie ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego takie jak: powierzchnia ziemi i gleby, powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne, świat flory i fauny, walory krajobrazowe oraz dodatkowo na i klimat akustyczny oraz promieniowanie elektromagnetyczne. Uwzględniono przewidywany wpływ na stan środowiska realizacji dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie zmiany studium. Analiza obejmuje oddziaływania o charakterze: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym i długoterminowym, stałym i chwilowym oraz pozytywnym i negatywnym na komponenty środowiska, które wskutek realizacji projektu zmiany studium zostaną objęte oddziaływaniami.

LP	PRZEZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY					POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT					WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE					ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA					WALORY KRAJOBRAZOWE					KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE				
		ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA			
			B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-
1.	MNR	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 70%	B	D	St	-	Zabudowa terenów rolniczych, powstanie obiektów kubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Sukcesywne przekształcanie składu gatunkowego na charakterystyczny dla siedlisk roślinności synantropijnej.	P	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji z instalacji ogrzewania budynków	B	D	St	-	Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Ograniczenie miejsc gniazdowania i żerowania ptaków krajobrazu rolniczego	B	D	St	-										
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	B	D	St	-											Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
2.	MZZ	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 70%	B	D	St	-	zabudowa terenów jak dotąd niezagospodarowanych, powstanie obiektów kubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-						Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	B	D	St	-																										
3.	TL	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 60%	B	D	St	-	zabudowa terenów jak dotąd niezagospodarowanych, powstanie obiektów kubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-

LP	PRZEZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY					POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT					WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE					ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA					WALORY KRAJOBRAZOWE					KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE				
		ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA			
			B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-						Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	B	D	St	-																										
4.	U	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 30%	B	D	St	-	Zabudowa terenów rolniczych, powstanie obiektów wielkokubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-	Zmiany rzeźby terenu	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu związanego z funkcjonowaniem obiektów produkcyjnych i zaplecza	B	D	St	-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji z instalacji	B	D	St	-	Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Ograniczenie miejsc gniazdowania i żerowania ptaków krajobrazu rolniczego	B	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	B	D	St	-	Zmniejszenie wilgotności powietrza oraz lokalne zmiany warunków przewietrzania terenu	P	D	St	-						Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
5.	UKs	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 30%	B	D	St	-	Zabudowa terenów rolniczych, powstanie obiektów kubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Sukcesywne przekształcanie składu gatunkowego na charakterystyczny dla siedlisk roślinności synantropijnej.	P	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-

LP	PRZEZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY					POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT					WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE					ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA					WALORY KRAJOBRAZOWE					KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE				
		ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA			
			B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji z instalacji ogrzewania budynków	B	D	St	-	Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Ograniczenie miejsc gniazdowania i żerowania ptaków krajobrazu rolniczego	B	D	St	-										
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	B	D	St	-											Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
6.	US	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 30%	B	D	St	-		B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Sukcesywne przekształcanie składu gatunkowego na charakterystyczny dla siedlisk roślinności synantropijnej.	P	D	St	-	Zmiany rzeźby terenu	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji z instalacji	B	D	St	-	Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Ograniczenie miejsc gniazdowania i żerowania ptaków krajobrazu rolniczego i leśnych	B	D	St	-										
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych i komunalnych	B	D	St	-	Zmniejszenie wilgotności powietrza oraz lokalne zmiany warunków przewietrzania terenu	P	D	St	-						Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
7.	P/U	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 30%	B	D	St	-	Zabudowa terenów rolniczych, powstanie obiektów wielkokubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-	Zmiany rzeźby terenu	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu związanego z funkcjonowaniem obiektów produkcyjnych i zaplecza	B	D	St	-

LP	PRZEZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY					POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT					WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE					ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA					WALORY KRAJOBRAZOWE					KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE				
		ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA			
			B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji z instalacji	B	D	St	-	Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Ograniczenie miejsc gniazdowania i żerowania ptaków krajobrazu rolniczego	B	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych i komunalnych w tym niebezpiecznych	B	D	St	-	Zmniejszenie wilgotności powietrza oraz lokalne zmiany warunków przewietrzania terenu	P	D	St	-						Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
8.	P	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 30%	B	D	St	-	Zabudowa terenów rolniczych, powstanie obiektów wielkokubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-	Zmiany rzeźby terenu	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu związanego z funkcjonowaniem obiektów produkcyjnych i zaplecza	B	D	St	-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji z instalacji	B	D	St	-	Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Ograniczenie miejsc gniazdowania i żerowania ptaków krajobrazu rolniczego	B	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu samochodowego	P	K	Ch	-
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych i komunalnych w tym niebezpiecznych	B	D	St	-	Zmniejszenie wilgotności powietrza oraz lokalne zmiany warunków przewietrzania terenu	P	D	St	-						Płoszenie niektórych gatunków zwierząt oraz ograniczenie ich migracji	B	S	St	-										
9.	ZP	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-											Sukcesja nowych gatunków i wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
																	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 80%	B	D	St	-										
10.	ZC	Przekształcenie rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Sukcesja nowych gatunków i wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-	-					Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-

LP	PRZEZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY					POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT					WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE					ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA					WALORY KRAJOBRAZOWE					KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE				
		ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA			
			B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-
		Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-						Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej do min. 40%	B	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu komunikacyjnego	B	D	St	-
11.	G	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
12.	Z	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
13.	L	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
1.	D	Zwiększenie powierzchni pokrytej materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	B	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu komunikacyjnego	B	D	St	-
2.	IW	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
3.	IK	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
4.	IG	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
5.	R	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
6.	RMZ	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
7.	ZZL	Zmniejszenie nasilenia erozji wodnej	P	D	St	+	Zwiększenie powierzchni naturalnych filtrów zanieczyszczeń	P	D	St	+	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni	P	D	St	+	Wzrost powierzchni siedlisk gatunków leśnych	B	D	St	+	Wzrost atrakcyjności wizualnej terenu	B	D	St	+					
8.	ZL	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													
9.	ZE											Zwiększenie powierzchni naturalnych filtrów zanieczyszczeń	P	D	St	+	Wzrost powierzchni siedlisk gatunków łąkowych	B	D	St	+	Wzrost atrakcyjności wizualnej terenu	B	D	St	+					

LP	PRZEZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY					POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT					WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE					ZASOBY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA					WALORY KRAJOBRAZOWE					KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE				
		ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA			
			B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/SK	K/S/D	St/Ch	+/-
												Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni	P	D	St	+															
10.	**WS**	Utrzymanie przeznaczenia terenu																													

OCENA ODDZIAŁYWAŃ – (B) bezpośrednie, (P) pośrednie, (W) wtórne, (Sk) skumulowane, (K) krótkoterminowe, (S) średnioterminowe, (D) długoterminowe, (St) stałe, (Ch) chwilowe, (+) pozytywne, (-) negatywne

9 Propozycje innych niż w projekcie zmiany suikzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko

Ze względu na charakter ustaleń analizowanego projektu suikzp, nie wiążących się ze znaczącym ujemnym oddziaływaniem na środowisko, nie przewidziano rozwiązań alternatywnych w stosunku do zaproponowanych w projekcie.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium sporządzana była równocześnie z opracowaniem dokumentu planistycznego, co pozwoliło na przyjęcie rozwiązań przestrzennych, które umożliwiły uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru pożądanych i jednocześnie możliwie optymalnych kierunków działań.

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany suikzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 290 z późn. zm.), przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, właściwy organ sprawdza zgodność projektu budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto zgodnie z art. 36a ust 5 pkt 7 tejże ustawy, nieistotne odstąpienie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę nie wymaga uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę i jest dopuszczalne, o ile nie dotyczy ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 54 ustawy prawo budowlane, do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy. Nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, a w szczególności zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska, zgodnie z art. 81 ust. 1 powyższej ustawy, należy do podstawowych obowiązków organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektu planu, prowadzony będzie również w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg i dokonywanej, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza taka musi zostać opracowana co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

Wpływ skutków realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, analizowany będzie ponadto w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z uwzględnieniem ograniczeń, wynikających z poziomu jego szczegółowości.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko są ustalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Roźwienica, zgodnie z podjętą uchwałą nr 37/V/2015 Rady Gminy w Roźwienicy z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Roźwienica.

Niniejsza prognoza zawiera ocenę oddziaływania na środowisko przyrodnicze projektu zmiany suikzp i stanowi integralny załącznik dokumentacji planistycznej. Powstała ona w oparciu o charakterystykę i ocenę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego, a dalej o analizę potencjalnego wpływu na to środowisko realizacji przewidywanego projektem zagospodarowania terenu. Do sporządzenia prognozy wykorzystano opracowanie ekofizjograficzne przedstawiające uwarunkowania środowiska terenu pod kątem potencjalnego zainwestowania, a także poza wizjami w terenie, opracowania kartograficzne, dokumentacyjne i inne publikacje.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przewidzianej w ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j., Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.). Organ administracji opracowujący projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko i przedkłada go instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu dokumentu a także jest on przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję rady gminy w sprawie jego uchwalenia.

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t t.j., Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.) wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOŚ.411.1.67.2015.BK-4 z dnia 30 czerwca 2015 r. (data wpływu 01 lipca 2015 r.)

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarosławiu – pismo znak: PSNZ4612-1-1/15 z dnia 23 czerwca 2015 r. (data wpływu 25 czerwca 2015 r.)

Gmina Roźwienica leży w południowej części powiatu jarosławskiego, położonego we wschodniej części województwa podkarpackiego. Odległość od Rzeszowa wynosi ok. 50 km. Graniczy z gminami Pawłosiów, Pruchnik, Chłopice w powiecie jarosławskim, z gminą Krzywcza w powiecie przemyskim i gminą Zarzecze w powiecie przeworskim.

Teren opracowania zmiany suikzp znajduje się poza terenami szczególnego zagrożenia powodzią, ale dla rzeki Mleczka Wschodnia, w ramach anulowanego „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły", wyznaczono zasięg zagrożenia wodami wezbraniowymi co uwzględniono w projekcie zmiany suikzp. Główne ograniczenie w zagospodarowaniu terenu stanowią liczne tereny osuwiskowe i zagrożone ruchami masowymi w części południowej. Cennym zasobem gmina jest znaczący udział gleb klas I-III, co sprzyja rolniczemu wykorzystaniu terenu, atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo tereny oraz położenie w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych.

Projekt zmiany suikzp poprzedziło sporządzenie analizy potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Roźwienica wraz z bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę. Potrzeba sporządzenia analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę wynika z zapisu art. 10 ust. 1 pkt. 7. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Sporządzanie analizy i bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę ma charakter obligatoryjny. Analiza i bilans mają na celu pomoc w ustaleniu polityki gminy w zakresie wyznaczania nowych terenów pod zabudowę, m.in. w określeniu wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenu. Tym samym procedowane projekty studiów lub ich zmian powinny bazować na przeprowadzonych analizach, w tym na wynikach bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. W analizowanym projekcie zmiany suikzp dokonano korekty terenów przeznaczonych pod zabudowę, eliminując tereny dla których uwarunkowania środowiska nie pozwalają na ich zagospodarowanie i wyznaczono tereny lepiej predysponowane do tego celu.

Negatywne oddziaływania jakie będą skutkiem realizacji zapisów projektu zmiany suikzp to przede wszystkim:

- wzrost powierzchni terenów pokrytych nawierzchnią nieprzepuszczalną,
- zmniejszenie powierzchni gleb i zmiana warunków wodno-powietrznych gleby w sąsiedztwie zabudowy,

- wzrost poziomu hałasu, szczególnie w rejonie terenów U i P oraz rejonu prowadzonej działalności górniczej w Węgierce,
- nieznaczne ograniczenie powierzchni siedlisk i żerowisk ptaków na terenach rolnych,
- konieczność przeniesienia gatunków roślin i zwierząt, objętych ochroną prawną, z terenu i obszaru górniczego „Węgierka”,
- lokalnego wzrostu zapylenia w rejonie obszaru i terenu górniczego „Węgierka”, szczególnie w okresie niskiej wilgotności powietrza.

Analizowana zmiana suikzp wiąże się również z szeregiem pozytywnych oddziaływań na środowisko, takich jak:

- likwidacja możliwości nowej zabudowy na terenach osuwisk oraz wzdłuż terenów leśnych w południowej części gminy o wysokich walorach krajobrazowych,
- wprowadzenie terenów zieleni wzdłuż głównych cieków, pełniących ważne funkcje ekologiczne,
- wprowadzenie terenów zalesień na stokach o dużym nachyleniu, zmniejszające erozję wodną i zwiększające powierzchnie siedlisk leśnych,
- dostosowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej do aktualnych warunków środowiskowych i społeczno-gospodarczych.

Podsumowując należy stwierdzić, że zakres możliwych negatywnych oddziaływań, jakie byłyby skutkiem realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany suikzp będzie niewielki w porównaniu do pozytywnych skutków uchwalenia przedmiotowej zmiany suikzp, takich jak uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy i dostosowanie jej do istniejących uwarunkowań. Wynika to zarówno z planowanego przeznaczenia terenu, które nie odznacza się istotnym negatywnym wpływem na środowisko jak i ustalenia szeregu zapisów uwzględniających konieczność ochrony środowiska.

12 Wykaz materiałów źródłowych

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1789 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 290 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 poz. 774 z późn. zm.)
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 nr 155 poz. 1298).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1399).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914).
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032).
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 176, poz. 1455).
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 85).
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r. nr 258 poz. 1549).
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395).
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348).
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409).

24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).
25. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138)
26. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800).
27. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 71 z późn. zm.).
28. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (M.P. z 2011 r. nr 49 poz. 549).
29. Europejska Konwencja Krajobrazowa, Florencja dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 nr 14 poz. 98).
30. Kondracki J., 2001, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.
31. Klimaszewski M., 1981, Geomorfologia ogólna, PWN, Warszawa.
32. Woś A., 1999, Klimat Polski, PWN, Warszawa.
33. Paczyński B., Sadurski A., 2007, Hydrogeologia regionalna Polski, PIG, Warszawa.
34. Pawlaczyk P., Jermaczek A., 2009, Poradnik lokalnej ochrony przyrody, Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
35. Siemiński M., 2007, Środowiskowe zagrożenia zdrowia, PWN, Warszawa.
36. Sołowiej D.,1992, Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
37. Richling A., Solon J.,2011, Ekologia Krajobrazu, PWN, Warszawa.
38. Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa.
39. Majchrowska A., 2007, Realizacja zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.
40. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce – materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce", Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk, Białowieża, 2009.
41. Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. „Wydobywanie kopaliny ze złoża margli „Węgierka" zlokalizowanego na działce Nr. ew. 1855/4 w miejscowości Węgierka, gmina Roźwienica, GEW Sławomir Jastrząb, Świlcza 2013.
42. Opinia geotechniczna z dokumentacją badań podłoża gruntowego określająca warunki gruntowo-wodne projektowanej rozbudowy cmentarza w Węgierce na działce nr ew. 763, GEOPIOM Usługi geologiczne, Jarosław 2016.
43. Opinia geotechniczna z dokumentacją badań podłoża gruntowego określająca warunki gruntowo-wodne projektowanej rozbudowy cmentarza w Rudołowicach na działce nr ew. 49, GEOPIOM Usługi geologiczne, Jarosław 2016.

13 Spis Rysunków

Ryc. 1. Położenie administracyjne analizowanego terenu 6
Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Roźwienica 7
Ryc. 3. Zagospodarowanie terenu w gminie Roźwienica. 8
Ryc. 4. Mapa hipsometryczna gminy Roźwienica 11
Ryc. 5. Bilans terenów zabudowy 38